

ATELIÉR URBEKO s.r.o.

Konštantínova 3, 080 01 PREŠOV

Tel.:(051) 77 22 071

mobil 0905 371 634

e-mail:urbeko.urbeko@gmail.com

L I T M A N O V Á

Územný plán obce

Návrh

Marec 2025

Obsah

I. Základné údaje	3
a) Hlavné ciele riešenia	3
b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu.....	3
c) Súlad riešenia územia so zadaním a územným plánom regiónu	3
II. Riešenie územného plánu	4
1) Vymedzenie riešeného územia.....	4
2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu	4
3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce.....	12
4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia.....	12
5) Funkčné využitie územia obce.....	14
6) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania	15
7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	15
7.1) Obyvateľstvo a bytový fond.....	15
7.2) Občianska vybavenosť	17
7.3) Výroba a sklady	18
7.4) Rekreácia, kúpeľníctvo a cestovný ruch	18
8) Vymedzenie zastavaného územia obce	20
9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	20
10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami.....	21
11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení.....	22
12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia	24
12.1) Doprava a dopravné zariadenia	24
12.2) Vodné hospodárstvo	27
12.3. Zásobovanie elektrickou energiou	31
12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia.....	34
12.5) Zásobovanie plynom	34
12.6) Zásobovanie teplom.....	36
12.7) Zariadenia civilnej ochrany.....	36
13) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie.....	36
14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt.....	38
15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov	39
16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu	39
17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy	39
18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov.....	40
III. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI.....	40

I. Základné údaje

Názov ÚPD: Územný plán obce Litmanová

Obstarávateľ: Obec Litmanová, okr. Stará Ľubovňa

Spracovateľ: Ateliér URBEKO s.r.o.

Konštantínova 3, 080 01 Prešov

Hlavný riešiteľ: Ing.arch. Vladimír Ligus, autorizovaný architekt SKA reg.č. 1129

Grafické práce: Jana Kačmariková

a) Hlavné ciele riešenia

Spracovanie územného plánu obce Litmanová zadala obec Litmanová v roku 2021 ako príslušný územnoplánovací orgán v súlade so v tom čase platným zákonom č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších noviel. Cieľom spracovania územného plánu (ďalej aj „ÚPN“) je vypracovať a schváliť koncepciu ďalšieho rozvoja obce a získať územnoplánovací nástroj, ktorý poslúži na riadenie a jednotnú koordináciu rozvoja celého katastrálneho územia obce.

Hlavným dôvodom obstarania územného plánu je potreba vypracovať jednotný základný právny nástroj územného plánovania pre obec v súlade so zákonom o územnom plánovaní a ďalšími súvisiacimi zákonmi a Územným plánom Prešovského samosprávneho kraja.

Hlavným cieľom rozvoja územia je ďalší rozvoj hlavných funkcií sídla využitím potenciálu územia v súlade so záujmami jeho obyvateľov s cieľom tvorby a ochrany optimálneho životného prostredia pri dodržaní zásad trvalo udržateľného rozvoja. Je potrebné riešiť rozvoj bývania pre predpokladaný prírastok obyvateľstva, doplnenie chýbajúcich zariadení občianskej vybavenosti, nové vymedzenie plôch pre rozvoj podnikateľských aktivít, rozvoj dopravnej a technickej infraštruktúry obce. Pre budúci rozvoj obce je potrebné riešiť podmienky pre rozvoj využívania rekreačného potenciálu krajiny. V rámci celého riešeného územia je potrebné navrhnuť protipovodňové opatrenia, spôsob využívania povrchových vôd a opatrenie na riešenie dôsledkov klimatických zmien. Do územného plánu je potrebné zapracovať požiadavky vyplývajúce z riešenia Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja (ďalej ÚPN PSK) a skoordinať prelínajúce sa funkcie a záujmy so susednými sídlami.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Litmanová nemala v predchádzajúcom období spracovanú a platnú žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu. Pri plánovaní jednotlivých aktivít pre rozvoj obce a na riadenie stavebného rozvoja pri územných a stavebných konaniach nemalo vedenie obce k dispozícii odborné spracovaný a schválený dokument, ktorý by jej poskytol aj právnu oporu pri obhajovaní záujmov obce. V obci a jej katastri sa rozvíja viacero funkcií presahujúcich lokálny význam, prelína niekoľko rozmanitých záujmov, ktoré je potrebné koordinovať a regulovať s cieľom trvalo udržateľného rozvoja kvalitného životného prostredia obyvateľov aj návštevníkov obce. Pred vedením obce stojí aktuálna otázka optimálneho využívania územia a rozvoja sídla v nasledujúcom období, ďalšej výstavby v ňom, v jeho jednotlivých častiach a v celom katastri, a z toho vyplývajúca potreba mať spracovaný, schválený a platný ucelený územný plán obce v súlade so súčasnou legislatívou v oblasti územného plánovania a súvisiacimi zákonmi.

c) Súlad riešenia územia so zadaním a územným plánom regiónu

Územný plán je spracovaný ako územný plán obce v súlade so zákonom č. 200/2022 Z.z.. o územnom plánovaní v znení neskorších právnych predpisov. Na základe Prieskumov a rozborov z roku 2021 bolo spracované, prerokované a dňa 9.2.2022 uznesením Obecného zastupiteľstva č. 6/23/2022 schválené Zadanie pre vypracovanie územného plánu obce Litmanová. Návrh územného plánu bol spracovaný v súlade s uvedeným Zadaním.

Návrh územného plánu je spracovaný v súlade s nadradeným územným plánom regiónu, ktorým je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, schválený uznesením Zastupiteľstva PSK č.268/2019 dňa

26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 77/2019 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č. 269/2019 dňa 26.8.2019 s účinnosťou od 6.10.2019.

II. Riešenie územného plánu

1) Vymedzenie riešeného územia

Územný plán obce sa spracováva pre územie obce (§ 22 zákona č.200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov). Riešeným územím územného plánu obce Litmanová je katastrálne územie Litmanová okres Stará Ľubovňa:

Názov k.ú.	kód obce (ŠÚJ)	číslo k.ú.	výmera k.ú.
-----	-----	-----	-----
Litmanová	526851	832944	1795,66 ha

Obec Litmanová sa nachádza na severnom okraji okresu Stará Ľubovňa v Prešovskom kraji, v údolí Litmanovského potoka (Veľký Lipník) na rozhraní Pienin a Ľubovnianskej vrchoviny. Stred obce má zemepisné súradnice 49°22'12''S, 20°37'20''V a je v nadmorskej výške 656 m n.m. Je to historická spišská obec, prvá písomná zmienka o nej je z roku 1412. Chotár obce siaha z údolia Litmanovského potoka (Veľký Lipník) na severnej a východnej strane do Ľubovnianskej vrchoviny a na západnej strane do pohoria Pieniny. Litmanová je pohraničná obec, severná a časť východnej katastrálnej hranice obce je zároveň štátnou hranicou Slovenskej republiky, susedným štátom je Poľská republika.

Samotné riešené územie je zobrazené v grafickej časti vo dvoch úrovniach. Celé katastrálne územie je riešené v hlavnom výkrese návrhu rozvoja územia obce v mierke 1:10 000. Vlastné zastavané územie obce je riešené v podrobnejších výkresoch v mierke 1:2000. Tvorí ho súčasne zastavané územie obce rozšírené o plochy navrhovanej výstavby, t.j. všetky existujúce a navrhované funkčné plochy priamo súvisiace so stavbami pre bývanie, občiansku a technickú vybavenosť, rekreáciu, šport a výrobu v samotnej obci, poľnohospodárskej farme, rekreačných zónach Fakľovka a Poľanky a pútnickom areáli Hora Zvir. Rozsah riešeného zastavaného územia je 88,47 ha.

2) Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväznej časti územného plánu regiónu

Nadradeným územným plánom regiónu pre riešené územie je Územný plán Prešovského samosprávneho kraja, schválený uznesením Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 268/2019 zo dňa 26.8.2019, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 77/2019, schváleným Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 269/2019 zo dňa 26.8. 2019 s účinnosťou od 6.10.2019.

Z platného riešenia ÚPN Prešovského samosprávneho kraja vyplývajú pre riešenie územného plánu obce Litmanová nasledovné záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby:

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

- 1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiska osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.
- 1.2.2. Podporovať rozvoj centier osídlenia podľa Koncepcie územného rozvoja Slovenska v znení jeho zmien z roku 2011:
 - 1.2.2.5. 3.skupiny, 1.podskupiny – Levoča, Stará Ľubovňa, Snina, Svidník.
- 1.2.4. Podporovať ťažiská osídlenia podľa KURS:
 - 1.2.4.4. Tretej úrovne, druhej skupiny:
 - 1.2.4.4.3. Staroľubovnianske.
- 1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

1.2.5.2. *Druhého stupňa:*

1.2.5.2.1. *Kežmarsko – toryskú rozvojovú os:*

Poprad – Kežmarok – Stará Ľubovňa – Sabinov – Prešov.

- 1.2.7. *Sídelnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.*
- 1.2.8. *Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.*
- 1.2.9. *Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.*
- 1.2.10. *V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.*
- 1.2.13. *Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.*
- 1.2.17. *V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.*
- 1.2.18. *Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiaru ochranu obyvateľstva.*

1.3. V oblasti štruktúry osídlenia

- 1.3.1. *Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopností budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.*
- 1.3.2. *Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.*
- 1.3.3. *Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.*
- 1.3.4. *Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.*
- 1.3.5. *Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.*

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1. V oblasti hospodárstva

- 2.1.5. *Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy–brownfield).*

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.1. *Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.*
- 2.2.2. *Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.*
- 2.2.3. *Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.*
- 2.2.5. *Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisíí zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozádržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.*

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

- 3.1.1. *Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoliacich zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.*

3.2. V oblasti zdravotníctva

- 3.2.1. *Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.*
- 3.2.3. *Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.*

3.3. V oblasti sociálnych vecí

- 3.3.2. *Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.*
- 3.3.3. *Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.*
- 3.3.4. *Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).*

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 3.4.2. *Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.*
- 3.4.3. *Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.*
- 3.4.4. *Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.*
- 3.4.5. *Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.*

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 4.1. *Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.*
- 4.2. *Nadviazať domáce turistické aktivity na medzinárodný turizmus využitím:*
- 4.2.1. *Špecifickej prihraničnej polohy regiónov PSK s Poľskom a Ukrajinou.*
- 4.2.3. *Rekreačných krajinných celkov (RKC) – Tatranský región (RKC Vysoké Tatry, RKC Belianske Tatry, RKC Spišská Magura, RKC Ľubické predhorie, RKC Kozie chrbty, **RKC Ľubovnianska vrchovina**), Spišský región (RKC Stredný Spiš a RKC Levočské vrchy), Šarišský región (RKC Čergov, RKC Bachureň – Branisko, RKC Slanské vrchy, RKC Busov, RKC Dukla), Hornozemplínsky región (RKC Domaša, RKC Nízke Beskydy, RKC Východné Karpaty, RKC Vihorlat).*
- 4.6. *Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.*
- 4.7. *Využívať funkčné plochy športovej, rekreačnej vybavenosti a cestovného ruchu, najmä na modernizáciu existujúcich zariadení predovšetkým na území národných parkov mimo zastavaných území obcí.*
- 4.8. *Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.*
- 4.11. *Vymedziť sústavu turistických nástupných bodov, do ktorých priviesť integrovanú dopravu, zriadiť služby, vrátane parkovísk a oddychových plôch.*
- 4.12. *Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.*
- 4.17. *V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.*
- 4.18. *Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo–rekreačnou vybavenosťou.*
- 4.19. *Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri*

- cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhlučných, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy, ...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
- 4.25. Vytvárať podmienky pre územný rozvoj už existujúcich chatových osád.
- 4.28. Pri zámeroch budovania nových a rozširovania existujúcich zjazdových tratí a súvisiacej infraštruktúry rešpektovať ako limitujúci faktor biologické limity a limity vyplývajúce z prítomnosti území zaradených v európskej sieti NATURA 2000 a osobitne chránených častí prírody a krajiny a ich výstavbu uskutočňovať mimo navrhovaných a existujúcich chránených území s 5. stupňom ochrany a navrhovaných a existujúcich zón A národných parkov.
- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
- 4.32. V katastrálnych územiach obcí s jedinečným krajinným obrazom alebo jedinečnou kultúrnou krajinou, najmä kde je predpoklad zvýšenej turistickej návštevnosti, minimalizovať dopad dynamickej a statickej dopravy, nerozširovať cestnú sieť a zohľadňovať platnú legislatívu v oblasti ochrany kultúrnych pamiatok a kultúrnej krajiny.
- 5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie**
- 5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.
- 6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia**
- 6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny**
- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody –TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.
- 6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.
- 6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
- 6.1.7. Zosúlaďovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.
- 6.1.9. Vyhybať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiám, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.
- 6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability**
- 6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v

územíach prvkov územného systému ekologickej stability.

- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií,
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.
- 6.2.7 Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

- 6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.
- 6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.
- 6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržiavania charakteristických čŕt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.
- 6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znížením znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

- 7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.
- 7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.
- 7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územíach.
- 7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.
- 7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.
- 7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.
- 7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.
- 7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.
- 7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno–bylinné porasty.
- 7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.
- 7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno – historického dedičstva

- 8.1. Rešpektovať kultúrno–historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.

- 8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
- 8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.
- 8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno–kultúrne a hospodársko–sociálne celky.
- 8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
- 8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.3. Cestná doprava

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:

okres Stará Ľubovňa

- 9.3.6.41. Cesta III/3128:
- 9.3.6.41.1. Obchvat obce Jarabina.
- 9.3.6.43. Prepojenie obcí cestou III. triedy:
- 9.3.6.43.1. III/3127 Medzibrodie – časť Mníška nad Popradom – III/3158 Sulín – Závodie.
- 9.3.6.43.2. Litmanová III/3128 – Kamienka II/543.
- 9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno–technické podmienky a realizovať:
- 9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.
- 9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.
- 9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.
- 9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.
- 9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
- 9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.
- 9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
- 9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.
- 9.3.11. Vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily.

9.7. Cyklistická doprava

- 9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej vládou SR v roku 2013, **rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.**
- 9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
- 9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojnic medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
- 9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom,
- 9.7.3. Oddelenie komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojuvať motorovú dopravu náležitými dopravnými – inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.
- 9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
- 9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému

medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.

9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiaми ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.

9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

9.8. Infraštruktúra integrovaného dopravného systému

9.8.1. Vytvárať územno–technické podmienky a presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy a zosúladiť integrovaný dopravný systém so susediacimi regiónmi a s pripravovanými strategickými dokumentmi PSK.

9.9. Infraštruktúra cestných komunikácií, železníc, cyklistickej a pešej dopravy pretínajúcej štátnu hranicu

9.9.1. Chrániť priestory na rozvoj existujúcich a výstavbu nových cestných komunikácií pretínajúcich štátnu hranicu bez kontroly, vnútri schengenského priestoru na úseku hranice s Poľskom a to:

9.9.1.3. Pešie a cyklistické komunikácie pretínajúce štátnu hranicu, turistické komunikácie a komunikácie pre prihraničný styk:

h) Litmanová – Jaworky, peší, cyklisti – návrh

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.

10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.

10.2.5. V regiónoch, kde nie je možné napojenie na skupinový vodovod, zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou riešiť s využitím miestnych vodných zdrojov.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby:

10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.

10.3.5. Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).

10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd:

10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného technického pokroku.

10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.

10.4.3. Riešiť u obcí nezaraďovaných do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.

10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:

10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.

- 10.4.5.3. *Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.*
- 10.4.5.4. *Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.*

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 10.5.1. *Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.*
- 10.5.2. *Neumiestňovať vodné nádrže alebo vodné elektrárne do blízkosti jaskýň alebo krasových vyvieráčiek.*
- 10.5.3. *S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.*
- 10.5.4. *Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírody blízkym spôsobom lesného hospodárenia bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.*
- 10.5.5. *Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.*
- 10.5.6. *Budovať prehrádzky na úsekoch bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu.*
- 10.5.7. *Vykonávať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírody blízkych spôsobov obhospodarovania.*
- 10.5.11. *Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.*
- 10.5.16. *Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnuť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.*
- 10.5.18. *Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.*

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.6.1. *Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).*

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

- 10.7.3. *Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.*
- 10.7.5. *Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.*
- 10.7.6. *Rešpektovať predpoklad, že v budúcnosti môže dôjsť k čiastkovým rekonštrukciám existujúcich plynárenských zariadení (VTL plynovodov). Nové trasy budú rešpektovať existujúce koridory VTL vedení a budú prebiehať v ich ochrannom a bezpečnostnom pásme.*

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

- 10.8.1. *Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.*
- 10.8.2. *Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:*
 - 10.8.2.1. *V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.*
 - 10.8.2.2. *V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.*
 - 10.8.2.3. *V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).*
 - 10.8.2.4. *V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.*
 - 10.8.2.5. *V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.*
 - 10.8.2.7. *V ucelených lesných komplexoch.*

10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

10.9. V oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
- 10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- 10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

**1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:
okres Stará Ľubovňa**

- 1.1.5.44. Cesta III/3128:
- 1.1.5.44.1. Obchvat obce Jarabina.
- 1.1.5.44.2. Prepojenie obcí cestou III. triedy–Litmanová III/3128 – Kamienka II/543.

1.4. Cyklistická doprava

- 1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.6. V oblasti telekomunikácií

- 2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa zákona č. 282/2015 Z. z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

3) Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Obec Litmanová je malé vidiecke sídlo s počtom 635 obyvateľov podľa Slovenského štatistického úradu k 31.12.2021. Počet obyvateľov obce dlhodobo stagnuje, čo súvisí s polohou a funkciou sídla v území a zložením obyvateľstva. Demografická skladba obyvateľstva je regresívna, podiel obyvateľov v produktívnom veku v roku 2011 bol 69,7%, v poproduktívnom veku 16,1 %, obyvateľov v predproduktívnom veku 14,2 %, demografický index bol 88. Priemerný vek obyvateľov bol 36,09 rokov. Ekonomicky aktívnych bolo 42,7 % obyvateľov obce, nezamestnaných bolo 35 (5,5 %) občanov. Vo vzdelanostnej štruktúre prevládajú obyvatelia so stredným vzdelaním, stredoškolské vzdelanie má 46,6 % a vysokoškolské vzdelanie 10,9 % obyvateľov.

Najviac obyvateľov pracuje v stavebníctve, zdravotníctve a verejnej správe, pričom až 80 % ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do zamestnania mimo obec. Obyvateľstvo má prevažne rusínsky pôvod, najpoužívaným jazykom v domácnostiach je rusínsky (55%), ako materinský jazyk ho uvádza 42 % obyvateľov, ale k rusínskej národnosti sa hlási len 13,1 % a k slovenskej národnosti 82,3 % obyvateľov. V obci nie je národnostná škola. Obec je pomerne homogénna z hľadiska vierovyznania, prevláda obyvateľstvo gréckokatolíckeho vierovyznania (87,0 %), rímskokatolíckeho vyznania je 5,6 a pravoslávneho 3,3 % obyvateľov.

Na stabilizáciu obyvateľstva priaznivo vplyva dobrá dopravná dostupnosť okresného mesta a aspoň malá vlastná hospodárska základňa obce. Predpokladaný trend mierneho rastu počtu obyvateľov obce v budúcnosti je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja. Hlavnými rozvojovými funkciami na území sídla budú funkcie obytná a rekreačná. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné počítať s miernym nárastom počtu obyvateľov založeným najmä na prirodzenom prírastku obyvateľstva.

Návrh územného plánu vychádza z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obyvateľov	654	642	641	643	635	650	670	700

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov je potrebné vychádzať z nasledujúcej potreby počtu bytov v návrhovom období:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obývaných bytov	176	180	186	190	193	200	210	220
Obložnosť (obyv./byt)	3,7	3,6	3,45	3,4	3,3	3,25	3,2	3,2

Pre dosiahnutie tohto predpokladaného počtu obývaných bytov je v návrhovom období potrebné vybudovať cca 40 bytov, z toho 15 ako náhradu nevyhovujúceho bytového fondu a neobývaných bytov. Predpokladaný trend rastu počtu obyvateľov by mal byť dlhodobejší a môže sa aj zrýchliť v prípade výraznejšej investície do miestnej ekonomiky v obci alebo v sídlach v blízkom okolí. Preto je potrebné vytvoriť v územnom pláne aj priestorovú rezervu pre ďalší výhľadový rozvoj bývania v obci.

4) Širšie vzťahy a rozvoj záujmového územia

Záujmovým územím obce je územie priľahlé k územiu obce, ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie sa má riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím vlastnej obce. Záujmovým územím obce Litmanová je územie susediacich okolitých obcí, t.j. Jarabina a Kamienka na slovenskom území a obcí Jaworki a Piwniczna-Zdrój v Poľskej republike.

Je to územie v severnej časti okresu Stará Ľubovňa, ktoré sa nachádza v západnej časti Ľubovnianskej vrchoviny. Severná časť záujmového územia leží v Poľskej republike a je charakteristická rozvoľnenou rozptýlenou zástavbou a rozvíjajúcou sa rekreačnou funkciou, južná časť v Slovenskej republike, kde sú sústredené sídla s hlavnou obytnou funkciou. Stredom záujmového územia prebieha hraničný hrebeň Ľubovnianskej vrchoviny nadväzujúci na Pieniny, ktorý ovplyvňuje infraštruktúru aj vzájomné vzťahy obcí v danom území. Sídlá ležiace na jednotlivých stranách hranice sú navzájom prepojené len v rámci štátov, v dotknutom záujmovom území nie je žiadne cestné alebo železničné cezhraničné prepojenie, hranicu je možné prekročiť po turistických trasách pešo alebo na bicykli, prípadne terénnymi vozidlami po účelových cestách.

Obce Litmanová a Jarabina sú prepojené cestou III. triedy, ktorá vedie zo Starej Ľubovne, ale nemajú priame spojenie s Kamienkou, tá je prístupná zo Starej Ľubovne po ceste I. resp. II. triedy cez Starú Ľubovňu a Hniezdne. Túto komunikačnú sieť dopĺňajú poľné a lesné cesty a turistické a cykloturistické trasy, ktoré spájajú obce v na slovenskej strane navzájom ale aj s obcami na poľskej strane hranice. Centrom regiónu je okresné mesto Stará Ľubovňa, v ktorej je vybudovaná komplexná základná aj vyššia občianska vybavenosť. Jarabina je menšie sídlo s minimálnou vybavenosťou, Kamienka stredne veľká obec, v ktorej je občianska vybavenosť rozvinutejšia. Obce Litmanová a Jarabina využívajú čiastočne spoločnú nadradenú technickú infraštruktúru – stredotlakový plynovod, telekomunikácie, Litmanová a Kamienka VN el. vedenia, ostatné časti

infraštruktúry sú prevažne lokálne (vodovod). Slovenská a poľská časť záujmového územia nemá spoločné alebo prepojené systémy technickej infraštruktúry územia. Do územného plánu obce je zapracovaný zámer výstavby cezhraničnej úzkokoľajnej turistickej železnice Stará Ľubovňa – Jarabina – Litmanová – Piwniczna-Zdrój (PR) s rekreačnou funkciou.

Vzhľadom na pomernú blízkosť tvorí hlavné vybavenostné zázemie pre okolité obce mesto Stará Ľubovňa s najviac rozvinutou občianskou vybavenosťou. Litmanová tvorí pre Starú Ľubovňu rekreačné zázemie ako stredisko zimných športov a letnej turistiky. Vzhľadom na terénne podmienky je Litmanová pomerne samostatné sídlo bez užších väzieb na okolité sídla.

Reálne susediacim sídlom s obcou Litmanová je len Jarabina, s ostatnými susedmi nemá obec priame cestné spojenie po spevnených komunikáciách, ale len poľnými a lesnými cestami, preto väzba na tieto obce je obmedzená. Rozvoj dopravnej infraštruktúry vrátane účelových a nemotoristických komunikácií je a v nasledujúcom období aj bude potrebný na zabezpečenie kvalitných životných podmienok obyvateľov Litmanovej aj celého záujmového územia obce a rozvoj cestovného ruchu v rámci širšieho regiónu. S tým zámerom je v územnom pláne PSK schválený zámer cestného obchvatu obce Jarabina, ktorý skráti dopravný prístup do Litmanovej, aj cestného prepojenia Kamienka - Litmanová, ktorá má okrem druhého cestného prístupu do obce slúžiť rozvoju cestovného ruchu v regióne Pienin.

Spoločne využívanou technickou infraštruktúrou v území je VN el. sieť a zásobovanie zemným plynom, spoločná regulačná stanica plynu je pri obci Jarabina.

Spolupráca obcí v tomto regióne je inštitucionalizovaná vo viacerých regionálnych združeníach obcí. Obec Litmanová je členom Oblastnej organizácii cestovného ruchu (OOCR) Stará Ľubovňa, Ľubovnianskeho regionálneho združenia miesta a obcí v okrese Stará Ľubovňa, občianskeho združenia MAS – partnerstvo pre región, a Euroregiónu Tatry. Základným bodom spolupráce je využitie rekreačného potenciálu územia pre rozvoj cestovného ruchu a vidieckej rekreácie – agroturistiky. Cezhraničnú spoluprácu so zameraním na rozvoj cestovného ruchu v oblasti východných Pienin rozvíja obec Litmanová v spolupráci s obcou Lesnica a poľskou obcou Sczawnica. V rámci tejto spolupráce vznikli zámery rozvoja turistickej cezhraničnej trasy Litmanová - Sczawnica cez sedlo Rozdiel a zámer výstavby cezhraničnej úzkokoľajnej turistickej železnice Stará Ľubovňa – Jarabina – Litmanová – Piwniczna-Zdrój (PR) s rekreačnou funkciou.

Obec Litmanová má potenciál najmä na rozvoj rekreačnej a obytnej funkcie. Spolupráca obcí v danom regióne sa má rozvíjať najmä v spoločnom rozvoji dopravnej infraštruktúry územia. Spoločným projektom má byť aj výstavba cyklistických cestičiek a cyklotrás, spájajúcich jednotlivé obce navzájom. Pre celý mikroregión je prioritné rozvíjať spoluprácu s mestom Stará Ľubovňa, kde sú pre obyvateľov prístupné ďalšie zariadenia základnej a vyššej občianskej vybavenosti i pracovné príležitosti. Rozvoj celého záujmového územia má súvis aj s rozvojom jadrového mesta aglomerácie a celého jeho urbanizačného priestoru. Rozvoj mesta Stará Ľubovňa a formovanie kooperačných vzťahov s ním a okolitými obcami majú a budú mať pre ďalší rozvoj obce stimulujúci význam.

5) Funkčné využitie územia obce

Obec leží v južnej časti svojho katastra, ktorý sa rozprestiera v údolí horného toku Litmanovského potoka a jeho prítokov a prilahlých svahoch východného okraja Pienin a západného okraja Ľubovnianskej vrchoviny. Jeho prirodzené osi tvoria potok Veľký Lipník (Litmanovský potok) a jeho hlavný pravostranný prítok potok Rozdiel.

Základné funkčné členenie katastrálneho územia Litmanová vychádza z prírodných podmienok, potenciálu územia a historicky vyvinutého osídlenia. V prevažnej časti katastra, najmä v jeho južnej a západnej časti, prevláda sídelno-poľnohospodárska krajina tvorená prevažne trvalými trávnyimi porastmi (lúky a pasienky), a v malom rozsahu ornou pôdou a zastavanými plochami. Na severovýchodnom okraji katastra sú horské hospodárske, prevažne ihličnaté lesy. V zastavanom území obce prevládajú obytné plochy doplnené menšími areálmi občianskej vybavenosti. Samostatnými zastavanými časťami obce sú športový areál futbalového ihriska a poľnohospodárska farma v lokalite Poľanky, športovo-rekreačný areál Fakľovka severne od obce a pútnický areál na hore Zvir.

Krajina v poľnohospodárskej časti katastra, ktorú tvoria prevažne horské lúky a pasienky, je špecifická častým výskytom tzv. majdanov, účelových hospodárskych a ubytovacích stavieb, prevažne klasických ľudových dreveníc, dnes sčasti využívaných na rekreačné účely. V horskej krajine v extraviláne obce sa

nachádza aj rozptýlená zástavba štandardných rekreačných chat, najmä severná časť katastra je polyfunkčným územím s hospodárskou (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) a rekreačnou funkciou. Na horských lúkach je častý výskyt rozptýlenej krajinskej zelene najmä v erózných ryhách a pozdĺž vodných tokov.

6) Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Obec Litmanová je malá vidiecka obec, skladajúca sa z viacerých funkčne odlišných častí. Litmanová je obytným sídlom, je to obytné vidiecke sídlo s doplnkovou hospodárskou a rekreačnou funkciou. Obec ako celok je vďaka svojej polohe atraktívna pre bývanie aj ekonomické aktivity, v súčasnosti najmä v oblasti cestovného ruchu. Doplnková výrobná a obslužná funkcia sa viažu na pôdohospodárstvo (poľné a lesné hospodárstvo) a služby pre obyvateľstvo a návštevníkov.

Obec Litmanová sa bude v ďalšom období rozvíjať hlavne podľa hlavnej severo-južnej urbanistickej osi danej prírodnými podmienkami a cestnou sieťou. Navrhovanou zástavbou sa bude posilňovať urbanizácia údolia Litmanovského potoka (Veľký Lipník) na južnom a západnom okraji súčasne zastavaného územia obce v lokalitách Durbachivka, Sitník, Záhumienky a Zahorody. Druhá rozvojová oblasť je severne od obce, kde sa bude v oblasti Mala ubič -Poľanky prednostne rozvíjať obytná výstavba a v údolí potoka Rozdiľ rekreačné a športové zariadenia v nadväznosti na rekreačné stredisko Fakľovka. Výstavbu na nových lokalitách doplní intenzifikácia súčasne zastavaného územia obce prestavbou pôvodných objektov a dostavbou v prielukách v pôvodnej zástavbe. Navrhovaná výstavba má viesť k rozvoju kompaktného zastavaného územia obce polyfunkčného charakteru s prevládajúcou obytnou a rekreačnou funkciou, doplnenú potrebnou občianskou vybavenosťou. Samostatnou zónou bude naďalej pútnické miesto na hore Zvir.

Zariadenia občianskej vybavenosti sa majú rozvíjať prednostne rozvojom existujúcich areálov. V územnom pláne sa zároveň predpokladá, že aj v zónach bývania môžu vznikať drobné živnostenské prevádzky obchodu alebo služieb, ktoré charakterom a rozsahom svojej činnosti nebudú negatívne ovplyvňovať okolité obytné prostredie.

Zachovaný zostane samostatný areál poľnohospodárskej farmy v lokalite Poľanky. V nadväznosti naň je navrhnutá možnosť vybudovania špecifických chovateľských zariadení - obory na lesnú zver a malých vodných nádrží (rybníkov) na chov rýb a pod. (rakov) umožňujúcich diverzifikáciu poľnohospodárskej výroby.

Základné výškové usporiadanie zástavby bude v jednotlivých častiach obce rôzne:

- na plochách bývania v rodinných domoch a rekreácie v chatových osadách budovy najviac do výšky dvoch podlaží so šikmou strechou/obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- na plochách bytových domov, občianskej vybavenosti, rekreácie a športu najviac do výšky troch nadzemných podlaží so šikmou strechou /obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy

7) Riešenie bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

7.1) Obyvateľstvo a bytový fond

Obec Litmanová je malé vidiecke sídlo s počtom 635 obyvateľov podľa Slovenského štatistického úradu k 31.12.2021. Počet obyvateľov obce dlhodobo stagnuje, čo súvisí s polohou a funkciou sídla v území a zložením obyvateľstva. Demografická skladba obyvateľstva je regresívna, podiel obyvateľov v produktívnom veku v roku 2011 bol 69,7%, v poproduktívnom veku 16,1 %, obyvateľov v predproduktívnom veku 14,2 %, demografický index bol 88. Priemerný vek obyvateľov bol 36,09 rokov. Ekonomicky aktívnych bolo 42,7 % obyvateľov obce, nezamestnaných bolo 35 (5,5 %) občanov. Vo vzdelanostnej štruktúre prevládajú obyvatelia so stredným vzdelaním, stredoškolské vzdelanie má 46,6 % a vysokoškolské vzdelanie 10,9 % obyvateľov. Najviac obyvateľov pracuje v stavebníctve, zdravotníctve a verejnej správe, pričom až 80 % ekonomicky

aktívnych obyvateľov dochádza do zamestnania mimo obec. Obyvateľstvo má prevažne rusínsky pôvod, najpoužívanejším jazykom v domácnostiach je rusínsky (55%), ako materinský jazyk ho uvádza 42 % obyvateľov, ale k rusínskej národnosti sa hlási len 13,1 % a k slovenskej národnosti 82,3 % obyvateľov. V obci nie je národnostná škola. Obec je pomerne homogénna z hľadiska vierovyznania, prevláda obyvateľstvo gréckokatolíckeho vierovyznania (87,0 %), rímskokatolíckeho vyznania je 5,6 a pravoslávneho 3,3 % obyvateľov.

Na stabilizáciu obyvateľstva priaznivo vplyva dobrá dopravná dostupnosť okresného mesta a aspoň malá vlastná hospodárska základňa obce. Predpokladaný trend mierneho rastu počtu obyvateľov obce v budúcnosti je v súlade s postavením sídla a s jeho funkciou podľa koncepcie rozvoja územia stanovenej v ÚPN Prešovského samosprávneho kraja. Hlavnými rozvojovými funkciami na území sídla budú funkcie obytná a rekreačná. Na základe uvedených skutočností v územnom pláne je potrebné počítať s miernym nárastom počtu obyvateľov založeným najmä na prirodzenom prírastku obyvateľstva.

Návrh územného plánu bude vychádzať z nasledovného predpokladaného vývoja počtu obyvateľov:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obyvateľov	654	642	641	643	635	650	670	700

Na základe uvedeného predpokladu vývoja počtu obyvateľov a všeobecného trendu znižovania obložnosti bytov je potrebné vychádzať z nasledujúcej potreby počtu bytov v návrhovom období:

Rok	1991	2001	2011	2015	2020	2030	2040	2050
Počet obývaných bytov	176	180	186	190	193	200	215	230
Obložnosť (obyv./byt)	3,7	3,6	3,45	3,4	3,3	3,25	3,1	3,0

Pre dosiahnutie tohto predpokladaného počtu obývaných bytov je v návrhovom období potrebné vybudovať cca 50 bytov, z toho 15 ako náhradu nevyhovujúceho bytového fondu a neobývaných bytov. Predpokladaný trend rastu počtu obyvateľov by mal byť dlhodobejší a môže sa aj zrýchliť v prípade výraznejšej investície do miestnej ekonomiky v obci alebo v sídlach v blízkom okolí. Taktiež je možné že časť pôvodne trvalo obývaných bytov a domov sa zmení na iné využitie objektov (cestovný ruch, občianska vybavenosť) a tým sa potreba výstavby nových bytov zvýši. Preto je potrebné vytvoriť v územnom pláne aj priestorovú rezervu pre ďalší výhľadový rozvoj bývania v obci.

V obci sa bude rozvoj bytovej výstavby riešiť najmä prostredníctvom výstavby rodinných domov v lokalitách nadväzujúcich na súčasne zastavané územie obce. V územnom pláne sa počíta aj s výstavbou bytových domov a v rámci toho aj obecných nájomných bytov, kde sa na výstavbe predpokladá účasť obce.

Výstavba bytov sa sústreďí na nové lokality na okrajoch zastavaného územia obce. Najviac bytov môže pribudnúť v juhozápadnej časti územia, v lokalitách Durbachivka, Sitník a Záhumienky, druhou väčšou oblasťou pre výstavbu rodinných sú Zahorody na západnom okraji obce. Navrhovaná je aj výstavba v lokalite Záhumienky na južnom okraji obce, oproti existujúcej zástavbe. Novými lokalitami výstavby rodinných domov budú lokalita Poľanky a Mala ubič na severovýchodnom okraji obce, kde sa pri futbalovom ihrisku počíta aj s výstavbou bytových domov.

Okrem bytovej výstavby na nových plochách bude v obci prebiehať prestavba schátralých a nevyhovujúcich objektov. V nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave je cca 20 objektov, mnoho ďalších starších objektov je nevyhovujúcich dispozične a veľkosťou bytov. Tieto domy môžu byť čiastočne prestavané na ich pôvodných pozemkoch, ale počíta sa aj s ich náhradou na nových plochách, a to najmä v prípade ich premeny na objekty občianskej vybavenosti alebo rekreácie a cestovného ruchu (ubytovanie na súkromí, penzióny, ...).

V urbanistickom riešení je vo výkresovej časti vyznačený väčší počet pozemkov na výstavbu bytov ako je vyčíslená potreba. Vychádza to z poznania, že vzhľadom na značnú komplikovanosť majetkoprávných vzťahov je nereálne predpokladať, že sa podarí súvisle zastavať jednotlivé vymedzené lokality na výstavbu bytov. Preto každý urbanistický návrh musí mať minimálne 30%-nú rezervu a o to vyšší počet navrhovaných pozemkov na výstavbu, ako je teoretická potreba. Táto rezerva zároveň vytvára predpoklady pre umožnenie výstavby v prípade nepredvídaných okolností zvyšujúcich potrebu výstavby v obci (napr. výraznejšia investícia a nárast pracovných príležitostí v obci alebo okolí).

7.2) Občianska vybavenosť

Obec Litmanová je malé vidiecke sídlo so základnou občianskou vybavenosťou. Ďalšie zariadenia základnej občianskej vybavenosti sú v blízkom meste Stará Ľubovňa. Prevádzky občianskej vybavenosti sú rozmiestnené vo viacerých častiach obce, pri čom vytvárajú centrálnu zónu s ich vyššou koncentráciou medzi kultúrnym domom a obecným úradom.

I. Výchova a školstvo

V obci Litmanová je materská škola v samostatnom objekte v juhozápadnej časti obce. Materská škola s celodennou starostlivosťou má v súčasnosti jednu triedu a v školskom roku 2024/25 17 žiakov. Priestorové podmienky sú vyhovujúce.

II. Kultúra a osveťa

Na kultúrno-spoločenské účely slúžia v obci kultúrny dom v južnej časti obce a miestna knižnica. Kultúrny dom je polyfunkčným objektom, nachádza sa v ňom aj turistická ubytovňa a kuchyňa obecného sociálneho podniku.

III. Telovýchova a šport

Miestne futbalové ihrisko je vybudované v lokalite Mala ubič severne od obce, nemá však dostatočné zázemie pre hráčov ani divákov. Je potrebné vybudovať tribúnu, šatne a technické zázemie ihriska.

Multifunkčné ihrisko je vybudované v južnej časti obce pri kultúrnom dome. Počas zimných mesiacov býva na ňom vytvorené klzisko/hokejové ihrisko.

Severozápadne od samotnej obce v údolí potoka Rozdiľ je vybudovaný športovo- rekreačný areál Fakľovka, ktorého základ tvorí lyžiarske stredisko. V rámci rozvoja areálu sa plánuje budovanie ubytovacích a stravovacích zariadení a vytvorenie podmienok pre celoročné využitie napr. letným využitím lyžiarskych zariadení na horskú cyklistiku. Na horskú cyklistiku v lete a bežecké lyžovanie v zime sú vhodné miestne turistické trasy, nosným by mal byť okruh po hraničnom hrebeni cez sedlo Rozdiľ a vyhlídkovú vežu Eliášovka.

IV. Zdravotná starostlivosť

V obci Litmanová nie je žiadne zdravotnícke zariadenie. Zdravotnú starostlivosť poskytujú zdravotné ordinácie v okresnom meste Stará Ľubovňa.

V. Sociálna starostlivosť

V obci sa nenachádzajú zariadenia sociálnej starostlivosti. V obci je potrebné vytvoriť denný stacionár, navrhovaná je aj výstavba domovov pre seniorov - dom sociálnych služieb je navrhovaný v obci aj na okraji rekreačnej zóny.

VI. Maloobchod

V Litmanovej je dostupná len základná maloobchodná sieť – jedna širokosortimentná predajňa potravín. Ďalšie malé obchodné prevádzky môžu vznikať na báze súkromného podnikania v rámci obytných plôch na území celej obce.

VIII. Verejné stravovanie

V obci Litmanová je v prevádzke jedáleň prevádzkovaná obecným sociálnym podnikom, v lyžiarskom stredisku Fakľovka je sezónne stravovacie zariadenie pre návštevníkov.

IX. Nevýrobné služby

V obci je viacero malých podnikateľov, poskytujúcich nevýrobné služby – stavebné a inštalatérske práce, kadernícke a kozmetické služby a pod. Prevádzky a sídla týchto podnikateľov sú umiestnené po celej obci v objektoch rodinných domov. Drobné prevádzky služieb je možné rozvíjať v rámci rodinných a polyfunkčných domov v plochách bývania, väčšie prevádzky v špecializovaných budovách na plochách občianskej vybavenosti.

X. Výrobné služby

V obci je niekoľko malých podnikateľov, poskytujúcich výrobné služby, najmä stavebné, stolárske a zámočnícke práce, práce v lesnom hospodárstve, pestovanie poľnohospodárskych plodín, výrobu odevov a pod. Drobné výrobné služby nerušiacie bývanie sa môžu rozvíjať v rámci plôch bývania.

XII. Správa, riadenie a spoločenské organizácie

Obecný úrad má účelovú budovu v centre obce a hospodársky areál pri futbalovom ihrisku. Nový prevádzkový areál bude vybudovaný v samotnej obci v jej severnej časti. V obci Litmanová sú dva cintoríny a dom smútku, jeden gréckokatolícky kostol a fara a pravoslávny kostol. Na hore Zvir je vybudovaný pútnický gréckokatolícky areál, ktorého zázemie tvorí aj areál informačnej kancelárie pri futbalovom ihrisku.

Vzhľadom na predpokladaný mierny nárast počtu obyvateľov sa v návrhovom období javí potreba dostavby len niektorých zariadení základnej občianskej vybavenosti. Na základe porovnania so súčasným stavom je v obci potrebné doplniť tieto zariadenia:

Zariadenie opatrovateľskej služby	10 klientov
Ihriská pre deti a mládež	2x400 m ² upr.pozemku
Telocvičňa	12x12 m ²
Turistické informačné centrum	40 m ²

Futbalový areál je potrebné dobudovať o kvalitnejšie zázemie (šatne, sociálne zariadenia, administratívne priestory) a tribúnu pre divákov.

Časť potreby zariadení občianskej vybavenosti, najmä z oblasti obchodu a služieb, môže byť v ďalšom období saturovaná prevádzkovými jednotkami v polyfunkčných objektoch najmä v centre obce a malokapacitnými prevádzkami v zónach bývania.

Pre podporu rozvoja cestovného ruchu je potrebné vytvoriť informačné centrum, ktoré by malo za úlohu aj organizáciu propagačných kultúrnych a športových podujatí, a rozširovať stravovacie a ubytovacie kapacity pre návštevníkov.

Rozvoj maloobchodných zariadení a menších prevádzok služieb sa v súčasnosti deje aj vytváraním živnostenských prevádzok v rámci rodinných domov alebo ich pozemkov v zónach bývania. Vďaka tomu môžu byť malé prevádzky rozmiestnené na území obce aj mimo jej centra. Týmto spôsobom môžu v nasledujúcom období vzniknúť na území obce aj ďalšie prevádzky.

7.3) Výroba a sklady

Výrobná funkcia je v Litmanovej doplnkovou funkciou. Hospodársku základňu obce tvoria zariadenia z I., II. aj III. sektoru ekonomiky, pričom najviac pracovných miest je v III. sektore – zariadeniach obchodu a služieb. Primárny sektor je zastúpený poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom. Miestny poľnohospodársky podnik, Roľnícke družstvo "Majdan" Litmanová, ktorý má samostatný hospodársky areál v lokalite Poľanky, sa venuje živočíšnej výrobe. Vzhľadom na vhodnú polohu aj zameranie farmy sa s jej zachovaním počíta. Väčšina poľnohospodárskej pôdy v katastri je premenená na trvalé trávne porasty.

Lesy sa nachádzajú hlavne v severnej a východnej časti katastra. Sú to obecné a štátne lesy, čiastočne súkromné a urbárske. V obci sa lesnému hospodárstvu venuje urbárske spoločenstvo a niekoľko živnostníkov, nemajú vybudované žiadne hospodárske dvory alebo areály, urbárske spoločenstvo má v obci prevádzkovú budovu.

Druhý (výrobný) sektor zastupuje niekoľko drobných podnikateľov v oblasti odevnej výroby, strojárstva a spracovania dreva.

7.4) Rekreačia, kúpeľníctvo a cestovný ruch

Prírodné podmienky v katastri obce sú priaznivé pre rozvoj rekreácie a turistiky. Prírodnou danosťou je atraktívne horské prostredie s prevažne ihličnatými lesmi a pomerne vhodnými podmienkami pre turistiku a rekreačné športy. Na území obce Litmanová je rekreačná funkcia zastúpená lyžiarskym strediskom Fakľovka, lyžiarskym vlekom na Poľankách a individuálnou chatovou rekreáciou v lokalite V mľanicach aj v celej severnej časti katastra.

Pre využitie rekreačného potenciálu územia je v územnom pláne zapracovaný návrh na rozvoj existujúcich rekreačných areálov aj rekreačného využívania majdanov v katastri obce.

Športovo-rekreačný areál Fakľovka je navrhnutý ako areál pre sezónne športy, individuálnu rekreáciu aj voľný cestovný ruch. Lyžiarsky areál sa bude rozvíjať rozširovaním ubytovacích a stravovacích kapacít, po technickej stránke zvyšovaním objemu zasnežovania a rozšírením aktivít o bežecké lyžovanie a biatlon. Na zvýšenie rentability prevádzky strediska je potrebné rozvíjať letné aktivity výstavbou cyklotrailových tratí a singletrekov priamo v areáli aj značených cyklotrás pre horské bicykle v severnej časti katastra obce (v zime využiteľných ako trate pre bežecké lyžovanie). Celoročnou atraktivitou má byť vyhliadková veža na hornom konci zjazdovky, ku ktorej má viesť sedačková lanovka. V areáli je potrebné vybudovať ďalšie ubytovacie kapacity typu penziónov, horských hotelov alebo apartmánových domov pre voľný cestovný ruch. Doplnkovou formou bude rozvoj individuálnej rekreácie výstavbou súkromných chát a rekreačných domčekov, na čo je vymedzený priestor v údolí potoka Rozdiľ až po okraj obecného lesa a v lokalite Veľka ubič pri vstupe do areálu.

Menší lyžiarsky areál pre menej náročných lyžiarov bude zachovaný v lokalite Poľanky, je potrebné v ňom vybudovať základné zázemie pre návštevníkov (občerstvenie, WC, parkovisko).

Špecifickou formou rekreácie v danom území je využívanie majdanov. Majdany sú pôvodné polyfunkčné budovy slúžiace ako hospodárske objekty na uskladnenie sena ale aj na prechodné ubytovanie počas sezónnych poľnohospodárskych prác. Hospodárske využitie týchto objektov klesá, ale rastie ich využívanie na rekreačné účely. Rekreačné využívanie majdanov môže výrazne prispieť k ich zachovaniu alebo obnove a spolu s rekreačnými chatami k zachovaniu charakteristického krajinného obrazu územia lúčno-lesnej krajiny s rozptýlenou zástavbou účelových polyfunkčných objektov. Vhodným riešením je dodržanie tradičného materiálového a hmotového riešenia stavieb – zrubové drevené objekty, jednopodlažné s podkrovím a šikmou strechou.

Rekreačné objekty:

Lokalita	Počet objektov - stav	Počet objektov - návrh
Chatová osada Fakľovka	19	50
Apartmánové domy a penzióny Fakľovka	4	10
Chatová osada Za vyšne pole	0	20
Chatová osada Veľka ubič	0	30
Majdany, rek. chaty v rozptyle	50	80
Penzióny, ubytovanie na súkromí - obec	4	10
Spolu	77	200

Nové zariadenia rekreácie a cestovného ruchu majú využiť potenciál krajiny aj na nové aktivity podporujúce celoročné využívanie rekreačných kapacít ako napr. pešia turistika, cykloturistika, agroturistika, bežecké lyžovanie, biatlon a pod., viaceré z nich vhodné aj na organizované športové podujatia. Pre túto funkciu je potrebný rozvoj aj doplnkových služieb a ďalších atraktivít v katastri obce aj ich širšom rekreačnom zázemí. Z tohto hľadiska je kľúčovým rozšírenie a skvalitnenie siete rekreačných turistických a cyklistických trás a doplnkových zariadení na nich (turistické prístrešky, náučné trasy, informačné tabule, vyhliadkové veže, a pod.).

Pre turistický ruch slúžia značené pešie a cykloturistické trasy. Z obce Litmanová vedie žltá značená pešia trasa údolím potoka Rozdiľ do sedla Rozdiľ na hraničnom hrebeni. Druhá taktiež žltá značená trasa vedie po východnom okraji katastra zo sedla Vábec ku vyhliadkovej veži na Eliášovke. Tieto trasy prepájajú značené turistické trasy vedené po slovensko-poľskej hranici. V územnom pláne sú navrhnuté dve nové značené pešie turistické trasy. Prvou je trasa vedúca z obce ku navrhoavnej vyhliadkovej veži na vrchu Fakľovka s pokračovaním na hraničný hrebeň pod vrchom Vrchriečky. Druhou je miestna náučná trasa vedúca k ľadovej jaskyni.

Značené cykloturistické trasy vedú západným smerom obce na sedlo Rozdiel a východným smerom nahrebeňovú trasu vedúcu zo sedla Vábec na Eliášovku. Z tejto trasy vedie odbočka do pútnického areálu Zvir. V územnom pláne je navrhnuté doplniť túto sieť o bezpečný príjazd cyklistov do obce po cyklistickej cestičke súbežnej s cestou III. triedy.

Pre rozvoj cezhraničného cestovného ruchu má slúžiť zámer výstavby úzkokoľajky prepájajúcej cez Litmanovú Piwnicznú-zdrój a Starú Ľubovňu.

Litmanová je súčasťou Oblastnej organizácie cestovného ruchu Severný Spiš - Pieniny, ktorá môže podporiť a koordinovať aktivity pre rozvoj cestovného ruchu v celom záujmovom území obce aj širšom okolí. V oblasti turizmu a cestovného ruchu osobitne rozvíja spoluprácu s obcou Lesnica a poľskou obcou Szczawnica, v rámci čoho je pripravovaných niekoľko spoločných projektov - napr. turistické kapličky na trase Jaworky - sedlo Rozdíl - Litmanová a turistická úzkokoľajka Piwniczna-Zdrój - Obidza - Litmanová - Stará Ľubovňa

8) Vymedzenie zastavaného územia obce

Pôvodná hranica zastavaného územia obce bola stanovená k 1.1.1990. Návrh nového vymedzenia zastavaného územia obce je vyznačený v grafickej časti územného plánu, vo výkresoch č.2 a 2a „Komplexný urbanistický návrh“. Oproti pôvodnému vymedzeniu sú do neho zahrnuté všetky súčasne zastavané plochy a plochy navrhovanej výstavby mimo pôvodné zastavané územie. Hranica je vedená po majetkoprávných hraniciach podľa podkladu pozemkovej katastrálnej mapy. Novo vymedzené zastavané územie obce stanovené v súlade s § 5 písm. l) zákona o územnom plánovaní má rozlohu 88,47 ha.

Hranica zastavaného územia obce stanovená v územnom pláne začína pri ceste III. triedy na južnom okraji pri ČOV. Vede severným smerom po okraji pozemkov navrhovanej výstavby v lokalite Záhumienky a pokračuje zo západnej strany obce po okraji pozemkov navrhovanej výstavby v lokalitách Durbachivka, Sitník až Zahorody po úžinu na severnom okraji obce. Za úžinou hranica ZÚO odbočuje do údolia potoka Rozdiel a v ňom vedie po okraji existujúcich a navrhovaných plôch rekreačnej oblasti Fakľovka až po okraj chatovej osady Veľká ubič. Hranica pokračuje východným smerom po okraji zástavby v lokalitách Mala ubič a Poľanky ku lyžiarskemu vleku, prechádza cez cestu III. triedy a po obvode hospodárskeho dvora roľníckeho družstva sa ku nej vracia. Po okraji cesty III. triedy a pozemku jednej budovy za potokom sa hranica vracia na severný okraj pôvodného intravilánu a prevažne po jeho hranici vedie po východnom okraji obce až ku navrhovanej ČOV.

Samostatnou priestorovo oddelenou časťou zastavaného územia obce je areál pútnického miesta na hore Zvir.

9) Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov

V riešenom katastrálnom území obce Litmanová sa nachádzajú ochranné pásma technickej vybavenosti územia, vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov. Sú to predovšetkým:

- ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m od osi cesty mimo zastavaného územia obce vymedzeného v platnom územnom pláne obce
- ochranné pásmo dráhy osobitného určenia 30 m od osi krajnej koľaje
- pásmo hygienickej ochrany ČOV 25 m od hranice pozemku s podmienkou použitia uzavretej technológie s čistením odvádzaného vzduchu
- ochranné pásmo lesa do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie mimo súvisle zastavané územia alebo územia určeného na zastavanie vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
 - ochranné pásmo 22 kV VN el. vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
 - ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
 - ochranné pásma plynovodov:
 - a) 4 m pre plynovody všetkých tlakových úrovní s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - b) 1 m pre plynovody, ktorými sa rozvádza plyn na zastavanom území obce
 - c) 8 m pre technologické objekty plynovodov (RS).

Na zabezpečenie ochrany a údržby vodných tokov je nutné zachovať nezastavané pobrežné pozemky v šírke 5 m od brehovej čiary na obe strany.

V katastri obce sa nachádzajú vyhlásené chránené územia prírody. Tok potoka Veľký Lipník od južného okraja obce je Prírodnou pamiatkou Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany. V katastri obce je viacero skalných brál, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2. stupňom ochrany podľa zákona o OPK. Ostatná časť riešeného územia leží v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF), je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.

V bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (10 m od obvodového plášťa) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť jej pamiatkové hodnoty.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)
2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.

V obci je aj viacero zachovaných objektov ľudovej architektúry, ktoré je vhodné vyhlásiť za miestne pamätihodnosti a zachovať.

V katastrálnom území obce sa nachádzajú oblasti so stredným radónovým rizikom v rozsahu, ako je vyznačené v grafickej časti územného plánu. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

10) Riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne osobitné zariadenia pre obranu štátu a jeho ozbrojené zložky. Nie sú tu vybudované ani osobitné zariadenia pre ochranu civilného obyvateľstva. V prípade ohrozenia budú na úkrytie obyvateľstva po príslušnej úprave využité suterény rodinných domov, objektov občianskej vybavenosti aj rekreačných zariadení. Pasportizáciu úkrytov zabezpečuje Obecný úrad.

V obci je zriadená hasičská zbrojnica a dobrovoľný hasičský zbor. Najbližší verejný hasičský útvar je v meste Stará Ľubovňa. Dojazdová vzdialenosť je cca 11 km, čas dojazdu 11 minút. Výstavbou preložky cesty III. triedy č.3128 – obchvatu obce Jarabina sa podmienky pre dojazd požiarnej techniky výhľadovo zlepšia. V obci je vybudovaný verejný vodovod s potrebnou akumuláciou vody pre prípad požiaru.

Tok potoka Veľký Lipník (Litmanovský potok) je v zastavanom území obce čiastočne upravený, mimo neho je neupravený, a nemá dostatočnú kapacitu na prietok Q_{100} (storočná voda), ale vzhľadom na hydrologické podmienky k zaplaveniu časti priľahlého zastavaného územia obce dochádza len výnimočne. Pre miestne drobné vodné toky nie je v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej správy určený rozsah inundačného územia a nie je spracovaná ani mapa povodňového ohrozenia s vymedzeným záplavovým územím pre predpokladaný prietok Q_{100} (storočnej vody), preto je potrebné vychádzať z dostupných podkladov a informácií o povodniach v minulých rokoch. Ochranu zastavaných plôch v okolí drobných vodných tokov je potrebné zabezpečiť vegetačnými úpravami profilu koryta a výstavbou stabilizačných prahov. Tieto opatrenia je potrebné doplniť individuálnymi protipovodňovými opatreniami pri jednotlivých stavbách (výškové osadenie budov nad vypočítanou hladinou prietoku pri Q_{100} , protipovodňové múriky a pod.). Ako protipovodňové opatrenia sú na vodných tokoch Veľký Lipník a Rozdiel v povodí nad obcou vybudované a ďalšie navrhované malé vodné nádrže a poldre,

umožňujúce zachytiť zvýšené prietoky povodňových vôd. Navrhované plochy výstavby je potrebné ochrániť voči povrchovým vodám stekajúcim z priľahlých svahov, zvlášť je to potrebné v lokalitách v kontakte s potenciálne zosuvnými úzermi.

11) Ochrana prírody a tvorba krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení

Obec Litmanová leží v údolí Veľkého Lipníka na rozhraní Pienin a Ľubovnianskej vrchoviny, prevažnú časť jej územia tvorí horská sídelno-poľnohospodárska krajina, v severovýchodnej časti katastra lesno-lúčna krajina. V riešenom území sa nachádzajú vyhlásené územia ochrany prírody, sústavy Natura 2000 a prvky územného systému ekologickej stability regionálneho významu.

Vyhláseným chráneným územím je Prírodná pamiatka Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany. V katastri obce je viacero skalných brál, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2. stupňom ochrany podľa zákona o OPK. Ostatná časť riešeného územia leží v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

Najvýznamnejšie prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) v riešenom území sa nachádzajú na okrajoch katastrálneho územia. Na západnom okraji je to Regionálny biokoridor SL-72 Eliášovka-Malý Lipník, na severnom okraji Regionálny biokoridor SL-63 Potok Veľký Lipník, na južnom okraji katastrálneho územia Regionálny biokoridor SL-70 Jarabinské tiesňavy. Na severnom okraji katastra sa nachádza aj Regionálne biocentrum SL-26 Okružle. Výnimkou je Regionálne biocentrum SL-34 Litmanovský potok, ktoré je umiestnené takmer v strede katastrálneho územia, severne od rekreačného strediska Fakľovka. Na západnom okraji katastra zasahuje do územia obce aj okraj Regionálneho biocentra SL-23 Vrchiečky.

Štátna ochrana prírody SR eviduje v riešenom území výskyt lesných aj lúčnych biotopov európskeho a národného významu, a to:

- a) lúčne biotopy národného významu
 - Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky
 - Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúčach (6430)
 - Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
 - Kr9 Vrbové kroviny na zaplavovaných brehoch vôd
 - b) lúčne biotopy európskeho významu
 - Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
 - Lk2 Horské kosné lúky
 - Lk4 Bezkolencové lúky
 - Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte
 - Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte(6230).
- Všetky lesné porasty v riešenom území sú biotopmi európskeho alebo národného významu:
- c) lesné biotopy európskeho významu:
 - Ls5.1., 9130 Bukové a jedľovobukové kvetnaté lesy
 - Ls5.2, 9110 Kyslomilné bukové lesy
 - Ls4, 9180 Lipovo-javorové sutinové lesy
 - d) lesné biotopy národného významu:
 - Ls8, x Jedľové a jedľovo-smrekové lesy

Plochami, na ktoré sa vzťahuje záujem ochrany prírody a krajiny, sú okrem plôch prvkov ÚSES a plôch prírodných biotopov európskeho a národného významu, i plochy ostatnej zelene, a to aj plochy krajínotvorných enkláv nelesnej drevinovej vegetácie, zamokrené plochy a plochy sprievodnej vegetácie vodných tokov.

Funkčnosť MÚSES v katastrálnom území obce Litmanová je založená na zásadách:

- zachovanie hlavných ekologických väzieb a vzťahov v živých systémoch prírody

- *záchrany genetickej biodiverzity s dôrazom na ochranu genofondu*
- *zabezpečenie trvale udržateľného vývoja druhov a ekosystémov.*

Základnou úlohou riešenia územného systému ekologickej stability je zachovanie plôch súčasnej prírodnej a prirodzenej zelene.

V rámci spracovania územného plánu obce sú navrhnuté prvky miestneho územného systému ekologickej stability, a to na základe reálneho stavu prírodného prostredia a prítomnosti reálnej vegetácie. Tieto prvky M-ÚSES sú vyznačené vo výkresovej časti ÚPN obce a zároveň sú vyznačené i prvky regionálne a nadregionálne špecifikované v nadradených dokumentáciách ÚSES.

Územný systém ekologickej stability v riešenom území tvoria:

Biokoridory a biocentrá regionálneho významu podľa R-ÚSES okresu Stará Ľubovňa (2019):

Regionálny biokoridor SL 72 Eliášovka-Malý Lipník

Regionálny biokoridor SL-63 Potok Veľký Lipník

Regionálny biokoridor SL-70 Jarabinské tiesňavy

Regionálne biocentrum SL-26 Okrúhle

Regionálne biocentrum SL-34 Litmanovský potok

Regionálne biocentrum SL-23 Vrchriečky.

Miestne biocentrá a biokoridory:

1. Miestne biocentrá - MBc Pieninské bradlá – biocentrá tvorené plochami patriacimi do Územia európskeho významu SKUEV0399 Pieninské bradlá tvorené skupinou skalných prevažne vápencových brál. Okrem vápencov sa tu vyskytujú čierne a tmavosivé ílovce a množstvom pyritizovanej, najmä amonitovej makrofauny. Skalné steny a svahy dopĺňajú prevažne suché lúky a pastviny, lokálne aj vlhké lúky.

2. Miestny biokoridor - MBk Litmanovský potok – hydrický biokoridor začínajúci sa na južnom okraji obce, ktorý má takmer v celej svojej dĺžke dobre zachovalú brehovú a sprievodnú vegetáciu, a to i v značnej dĺžke úseku až po zaústenie do rieky Poprad v Starej Ľubovni. Je totožný s prírodnou pamiatkou Litmanovský potok a jej ochranným pásmom po hranicu regionálneho biokoridoru Jarabinské tiesňavy.

V rámci spracovania návrhu riešenia územného plánu obce Litmanová sú vo výkrese „ochrana prírody a krajiny“ vyčlenené vyššie uvedené prvky ÚSES na miestnej úrovni, ktorými je doplnená sieť prvkov ÚSES vyšších hierarchických úrovní.

Vyššie uvedené prvky, ktoré vytvárajú kostru ekologickej stability na miestnej úrovni, doplní i navrhovaná výsadba sprievodných alejí pozdĺž verejných a účelových ciest a cyklistických cestičiek a trás mimo zastavané územie obce. Prvky ÚSES na všetkých hierarchických úrovniach ako aj ostatné záujmové územia ochrany prírody a krajiny sú vyznačené vo výkrese ochrany prírody a krajiny. Všetky vymedzené prvky ÚSES sú akceptované ako záujmové územia ochrany prírody a ako územia s ekostabilizačnou funkciou.

Základnou zložkou zelene v samotnej obci bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných a bytových domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov, vytváranie obytných a okrasných zelených plôch najmä pri starších domoch, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov. Areály bytových domov je potrebné doplniť parkovými úpravami s drobnou architektúrou a detskými ihriskami.

Verejná zeleň v zastavanom území obce bude čo do množstva doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Na jednotlivých uliciach bude verejná zeleň zastúpená malými parkovo upravenými plochami alebo zelenými plochami a pásmi pozdĺž ciest všade tam, kde to priestorové pomery dovoľia. Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

12) Riešenie verejného dopravného a technického vybavenia

12.1) Doprava a dopravné zariadenia

12.1.1) Cestná doprava

NADRADENÝ CESTNÝ SYSTÉM

Litmanová je prihraničná koncová obec ležiaca v údolí potoka Veľký Lipník severne od okresného mesta Stará Ľubovňa, ktorým vedie dopravný koridor medzinárodného významu, ktorého súčasťou je cesta I. triedy a železničná trať. Cesta I/77 sa v Starej Ľubovni napája na cestu I/68, vedúcu na hraničný prechod pre vozidlá do 3,5 t SR/PR Mníšek nad Popradom. Obec Litmanová je dopravne prístupná cestou III. triedy č. 3128 Stará Ľubovňa - Litmanová, ktorá končí v k.ú. Litmanová v pútnickom areáli na hore Zvir.

Cesta III/3128 vedúca územím obce tvorí nadradený cestný systém riešeného územia.

Cesta III/3128 je v priemere veľmi nízko dopravne zaťažanou cestou, lebo slúži len obslužnej doprave. Jej špecifikom je zvyšovanie intenzity dopravy spojené so sezónnou prevádzkou lyžiarskeho strediska Fakľovka a najmä hromadnými podujatiami v pútnickom areáli na hore Zvir, kedy intenzita dopravy výrazne prekračuje kapacitu cesty III. triedy a parkovacích plôch na území obce.

Údaje o intenzite dopravy na ceste III/3128 nie sú známe, sčítanie dopravy sa na nej nevykonáva.

Cesta III/3128 je v dotknutom úseku v k.ú. Litmanová z hľadiska technických parametrov a intenzity dopravy nevyhovujúca. Nedostatočné sú šírkové parametre a lokálne aj smerové vedenie tejto cesty a nevyhovujúci je najmä jej prieťah cez zastavané územie obce, ktorý nevyhovuje šírko a kde nie je priestor na vybudovanie chodníka pre peších a vzhľadom na okolitú zástavbu nie je možné dosiahnuť v STN 73 6110 požadované technické parametre cesty funkčnej triedy MZ3 ani v minimálnej kategórii 8/50. Nevyhovujúce technické parametre výrazne sťažujú dopravnú situáciu najmä pri nárazových akciách.

Pre zabezpečenie dopravnej obsluhy obce je cestu III/3128 mimo zastavané územie obce určené územným plánom potrebné upraviť na cestu kategórie C 7,5/70. Nevyhovujúci prieťah tejto cesty obcou je navrhnuté nahradiť preložkou mimo zastavané územie formou východného obchvatu obce, prevádzajúceho cieľovú dopravu do rekreačnej oblasti Fakľovka a pútnického strediska na hore Zvir mimo obec. Preložka je navrhovaná v kategórii C 7,5/70.

V koncepcii rozvoja cestnej infraštruktúry Prešovského samosprávneho kraja, zakotvenej v jeho územnom pláne, sa počíta s výstavbou cestného prepojenia Kamienka - Litmanová. Aj táto cesta, napájajúca sa na cestu III/3128 v južnej časti obce, má mať mimo zastavané územie kategóriu C 7,5/70 a v zastavanom území MZ3 8/50.

ZÁKLADNÝ KOMUNIKAČNÝ SYSTÉM

Základom súčasnej komunikačnej siete v riešenom území obce je cesta III/3128 vedúca až ku pútnickému areálu na hore Zvir. Dopĺňa ju účelová cesta vedúca do lyžiarskeho strediska Fakľovka. Tieto cesty tvoria základný komunikačný systém (ZÁKOS) obce. Ostatné miestne a účelové cesty sa pripájajú na ZÁKOS a spolu zabezpečujú dopravnú obsluhu zástavby obce. V rámci návrhu ďalšieho rozvoja obce túto základnú komunikačnú sieť doplnia navrhované úseky ciest III. triedy - preložka cesty III/3128 - východný obchvat obce a navrhovanej cesty III. triedy Kamienka - Litmanová.

Cesty III. triedy majú mať v zastavanom území kategóriu minimálne MZ3 8/50, mimo zastavané územie C 7,5/80. Ostatné miestne obslužné cesty majú mať na kategóriu MO3 7,5/50 alebo 6,5/40. V stiesnených pomeroch v pôvodnej zástavbe budú miestne cesty MOU3 6,5/40 s aspoň jednostranným chodníkom, alebo kategórie D1-pešia zóna. V uliciach s podporou cyklistickej dopravy, po ktorých povedú značené cyklotrasy, je potrebné obmedziť najvyššiu povolenú rýchlosť na 30 km/hod. Cesty kategórie D1 môžu mať šírku od 3 do 5 m a dláždený povrch a nemusia mať samostatný chodník, majú byť riešené ako jednotný dopravný priestor.

Po vybudovaní preložky cesty III/3128 mimo zastavané územie obce jej pôvodný prieťah obce prekategORIZOVAŤ na miestnu obslužnú cestu MOU3 6,5/30, ale už v súčasnosti obmedziť na jej maximálnu povolenú rýchlosť na 30 km/hod.

Na existujúcej cestnej sieti v obci je viacero nevyhovujúcich križovatiek s nedostatočným rozhľadom. Tam, kde nie je možná úprava rozhľadových pomerov, je potrebné osadenie dopravných značiek alebo zariadení (zrkadlá) zabezpečujúcich podmienky pre bezpečnosť cestnej premávky.

PARKOVACIE PLOCHY, GARÁŽE A DOPRAVNÉ PRIESTRANSTVÁ

V obci Litmanová sú viaceré verejné parkoviská, a to prevažne parkovacie plochy pri objektoch občianskej vybavenosti, rekreačných a športových zariadeniach. Parkovanie pri niektorých zariadeniach občianskej vybavenosti a v obytných zónach je možné len na okrajoch komunikácií a pozemkoch jednotlivých stavieb.

Súčasťou rozvoja dopravného systému v obci Litmanová musí byť dobudovanie potrebných parkovísk pri existujúcich resp. výstavba nových parkovísk pri navrhovaných budovách na bývanie, občiansku vybavenosť a rekreáciu v súlade s v danom období platnou slovenskou technickou normou (STN 73 6110). Najväčšia potreba výstavby parkovísk je v lyžiarskom areáli Fakľovka. Budovať potrebné parkovacie plochy sú povinní jednotliví vlastníci budov na vlastných pozemkoch. Potreba vybudovania parkovísk vznikne aj pri železničnej zastávke navrhovanej úzkokoľajnej železnice.

Osobitnou je potreba parkovacích plôch pre návštevníkov hromadných podujatí v pútnickom areáli na hore Zvir. Na tento účel slúžia aj plochy vytipovaných dočasných odstavných plôch prístupných z cesty III/3128. Počas týchto podujatí je však potrebné obmedziť individuálnu automobilovú dopravu návštevníkov a nahradiť ju autobusovou dopravou.

HROMADNÁ VEREJNÁ DOPRAVA

Verejná cestná osobná doprava v obci je zabezpečená autobusovou dopravou a taxislužbou.

Autobusová doprava je zabezpečovaná regionálnymi autobusovými linkami. Pravidelnú regionálnu autobusovú dopravu pre obec zabezpečuje regionálny podnik autobusovej dopravy zo Starej Ľubovne linkou, ktorá obcou prechádza po prieťahu cesty III. triedy.

Na trase pravidelnej verejnej osobnej dopravy sú v obci tri dvojice obojstranných zastávok, posledná na hornom konci intravilánu obce. Zastávky nemajú vybudované zastávkové niky, niektoré ani prístrešky. Na zlepšenie podmienok pre autobusovú dopravu je potrebné dobudovanie zastávok vybavených prístreškami na všetkých nástupných zastávkach. Po rozvinutí navrhovanej výstavby v lokalite Poľanky je potrebné predĺžiť pravidelnú autobusovú linku na konečnú zastávku v tejto lokalite, ktorá obslúži aj areál hospodárskeho dvora a navrhovanú železničnú zastávku úzkokoľajnej železnice.

PEŠIE CHODNÍKY A PLOCHY

V obci nie sú pri cestách vybudované ani jednostranné chodníky. Väčšina miestnych ciest funguje ako združený komunikačný priestor bez samostatných chodníkov, táto dopravná situácia však nie je regulovaná dopravným značením. V obci je aj niekoľko nespevnených peších chodníkov s mlatovým povrchom.

Pozdĺž zberných a obslužných miestnych ciest je nutné dobudovať minimálne jednostranné pešie chodníky šírky 1,5 - 2 m. Tam, kde to nie je možné, je potrebné upraviť dopravný režim obmedzením maximálnej povolenej rýchlosti na max.30 km/hod. alebo danú cestu azradiť do funkčnej triedy D1 obytná zóna.

V katastri obce je vyznačených niekoľko turistických trás:

- žltá značená pešia trasa č. 8598 vedie z obce Litmanová údolím potoka Rozdiel' do sedla Rozdiel' na hraničnom hrebeni

- druhá taktiež žltá značená pešia trasa č. 8791 vedie po východnom okraji katastra zo sedla Vábec ku vyhlídkovej veži na Eliášovke.

Tieto trasy prepájajú značené turistické trasy vedené po slovensko-poľskej hranici.

V územnom pláne sú navrhnuté dve nové značené pešie turistické trasy. Prvou je trasa vedúca z obce ku navrhovanej vyhlídkovej veži na vrchu Fakľovka s pokračovaním na hraničný hrebeň pod vrchom Vrchriečky. Druhou je miestna náučná trasa vedúca z rekreačnej oblasti Fakľovka k ľadovej jaskyni a späť.

ÚČELOVÉ CESTY

Účelové poľnohospodárske a lesné cesty nadväzujú na cestu III. triedy a miestne cesty mimo zastavané územie obce. Okrem základného dopravného účelu majú mať využitie aj pre rekreáciu a rekreačný šport –

cyklistiku a turistiku, v zime bežecké lyžovanie. Preto je potrebné zrekonštruovať (obnoviť) alebo dobudovať ich tak, aby mali v čo najväčšom rozsahu spevnený povrch a funkčné odvodnenie. Významnejšími navrhovanými spevnenými účelovými cestami sú cesty vedúce z obce do lokalít s výskytom rekreačne využívaných majdanov.

HLUKOVÉ PÁSMO

Intenzita dopravy na ceste III/3128 sa nesleduje, je však nízka. Pri tejto intenzite hluk z dopravy nedosahuje limitné hodnoty stanovené pre obytné zóny, jeho intenzitu zníži aj postupné sprísňovanie noriem na hlučnosť automobilov a rastúci podiel elektromobilov. Preto riešenie problematiky hluku z dopravy v obci bude v ďalšom období založené na udržiavaní kvalitného cestného krytu na cestách a výsadbe izolačnej zelene na príľahlých plochách súkromnej a verejnej zelene. Obmedzenie vplyvu hluku z dopravy je možné riešiť obmedzovaním maximálnej povolenej rýchlosti v zastavanom území obce.

Obmedzenie zvýšenej hladiny hluku z dopravy pri hromadných akciách v pútnickom areáli na hore Zvir sa zabezpečí výstavbou navrhovanej preložky cesty III/3128 mimo zastavané územie obce.

DOPRAVNÉ ZARIADENIA

V lyžiarskych strediskách Fakľovka a poľanky sú vybudované horské dopravné zariadenia na prepravu lyžiarov – lyžiarske vleky. V stredisku Fakľovka odporúčame prebudovať časť vlekov na sedačkovú lanovku umožňujúcu celoročné využitie vrátane prepravy bicyklov.

CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Pieniny a Ľubovnianska vrchovina sú územím rozvíjajúceho sa cestovného a skupinami aktívnych propagátorov a organizátorov viacerých druhov športového a rekreačného využívania prírodných daností územia. K dlhodobejšie sa rozvíjajúcemu druhu turistiky v tomto regióne patrí aj cykloturistika, o čom svedčia už existujúce cyklotrasy v skúmanom území. Tieto cyklotrasy prepájajú regióny Spiš a Pieniny ale aj prihraničné oblasti Slovenska a Poľska.

Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky miestne a účelové cesty v súlade s predpismi o premávke na pozemných komunikáciách. Cesta III. triedy č. 3128 je v letnom období obľúbenou trasou pre cykloturistov aj športových cyklistov.

Značená cykloturistická trasa č.5901 vedie z obce západným smerom obce na sedlo Rozdiel a východným smerom na hrebeňovú trasuvedúcu cez Medvedelicu do sedla Vábec. Z nej vedie červená cyklotrasa na Eliášovku a do Mníšku nad popradom. Z tejto trasy vedie odbočka do pútnického areálu Zvir. V územnom pláne je navrhnuté doplniť túto sieť o bezpečný príjazd cyklistov do obce z Jarabiny a Starej Ľubovne po cyklistickej cestičke súbežnej s cestou III. triedy. Cez obec odporúčame viesť cyklotrasu po miestnej ceste vedúcej popri potoku Veľký Lipník.

Cyklotrasy môžu mať podľa frekvencie povrch mlatový, zo zhutneného štrkopiesku, alebo spevnený bezprašný (dlažba, penetrovaný makadam, obaľované kamenivo, cestný betón). Cyklistické cestičky musia mať spevnený povrch (obaľované kamenivo, asfaltobetón, cestný betón). Cyklistické trasy treba vybaviť dopravným značením a orientačným a informačným systémom. Cyklistické cestičky a trasy budú budované a vyznačené ako súčasť rozvoja celého záujmového územia a mikroregiónu.

Pre rekreačnú cyklistiku a horské bicykle je možné vyznačiť aj ďalšie cyklotrasy na viacerých poľných a lesných cestách, tvoriacich v katastri obce a širšom území aj uzavreté okruhy.

Dôležitým prvkom pre rozvoj cyklistickej dopravy je aj vytvorenie možností parkovania pre cyklistov formou stojanov prípadne stojanov s prístreškom pri verejných budovách a zariadeniach občianskej vybavenosti, v prvom rade v centre obce, pri železničnej zastávke, v rekreačnej oblasti Fakľovka aj pútnickom areáli na hore Zvir. Pri zariadeniach občianskej vybavenosti je potrebné budovať parkoviská pre cyklistov s kapacitou minimálne 20 % potreby parkovacích miest stanovenej pre automobilovú dopravu podľa STN 73 6110.

ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

V súčasnej dobe územím obce neprechádza žiadna železničná trať. Pre rozvoj cezhraničného cestovného ruchu má slúžiť zámer výstavby úzkokoľajky prepájajúcej Piwnicznu-zdrój v Poľskej republiky a Starú Ľubovňu cez Litmanovú a Jarabinu. Na území obce Litmanová sú plánované zastávky pod horou Zvir a

na Poľankách pri hospodárskom dvore. Železnica v kategórii dráhy osobného určenia by mala slúžiť len osobnej turistickej doprave s elektrickou alebo vodíkovou trakciou.

LETECKÁ DOPRAVA

V riešenom území nie je žiadne zariadenie leteckej dopravy a nie je ani vymedzené žiadne ochranné pásmo leteckých zariadení.

V zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenia, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činnosti alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje ak:

- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,
- môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.

12.2) Vodné hospodárstvo

12.2.1. Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

Obec Litmanová má vybudovaný systém zásobovania pitnou vodou z obecného verejného vodovodu. Obec je zásobovaná vodou z vodárenských zdrojov ktoré sa nachádzajú v lokalite V mľanicách v rekreačnej oblasti Fakľovka s výdatnosťou 4,0 l/s. V rekreačnej oblasti sú vybudované aj dva vodojemy, Litmanová1 - 150 m³ a Litmanová2 - 30 m³, ktoré zabezpečujú akumuláciu pitnej vody a tlakové pomery v sieti. Vodovod je gravitačný. Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou napojením na rozvodnú vodovodnú sieť vedenú v záhradách a uličných koridoroch.

Rekreačné objekty v extraviláne sú zásobované vodou z individuálnych studní. Vlastné zdroje vody majú aj poľnohospodársky dvor v lokaite Poľanky a pútnický areál na hore Zvir.

Návrh technického riešenia vodovodu

Návrh technického riešenia zásobovania pitnou vodou navrhovanej zástavby vychádza z týchto základných predpokladov:

1. potreba pitnej vody
2. možnosť napojenia na vhodný vodárenský zdroj
3. koncepcnosť riešenia pre navrhovanú zástavbu
4. efektívnosť navrhovaného riešenia.

Výpočet potreby vody

Špecifická potreba vody je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684 zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií, kde pre vybavenosť bytov s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom sa uvažuje so potrebou 135 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre byty v rodinných domoch sa počíta v súlade s bodom A bod.2 prílohy č.1 Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. so zníženou spotrebou o 25 %. Pre občiansku a technickú vybavenosť obce do 1000 obyvateľov sa počíta s potrebou 15 l.os⁻¹.d⁻¹. Pre rekreačné objekty sa počíta maximálna potreba ako pre byty so sprchovým kútom, pričom do počtu zásobovaných sa nepočítajú objekty v rozptyle, ktoré budú zásobované z individuálnych zdrojov.

Predpokladaná potreba vody v r.2050:

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Špeci- fická potreba vody	Priemerná potreba vody			Maximálna denná potreba vody			Maximálna hodinová potreba vody		
	M	go	Qp			Qm			Qh		
	osoby/ lôžka	l/os/d	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s	m3/d	m3/hod	l/s
Litmanová obec	700	116,25	81,38	3,39	0,94	162,75	6,78	1,88	292,95	12,21	3,39
Litmanová rekr.	450	100,00	45,00	1,88	0,52	90,00	3,75	1,04	162,00	6,75	1,88
Spolu	1150		126,38	5,27	1,46	252,75	10,53	2,93	454,95	18,96	5,27

Vodárenský zdroj

Pre zásobovanie riešeného územia pitnou vodou je na základe vypočítanej maximálnej dennej potreby potrebné zabezpečiť vodárenský zdroj s výdatnosťou **2,93 l/s**.

Ako vodárenské zdroje pre verejný vodovod v obci Litmanová navrhujeme využiť existujúce vodárenské zdroje verejného vodovodu v lokalite V mľanicách v rekreačnej oblasti Fakľovka s výdatnosťou 40 l/s, čo je vypočítanú potrebu vody dostatočné.

Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (majdany), na hospodárskom dvore a pútnickom areále na hore Zvir bude naďalej vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov, zachytených prameňov alebo studní. Používanie úžitkovej vody z individuálnych zdrojov (studní) môže znížiť potrebu celkovú potrebu vody v celom riešenom území.

Akumulácia vody

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa stanoví ako súčet objemov potrebných pre :

- vyrovnanie rozdielu medzi prítokom vody do vodojemov a objemom vody z vodojemov otekajúcich do spotrebiska v dobe max. hodinovej potreby
- zabezpečenie zásoby vody pre hasenie požiaru v zmysle STN 73 6622
- zabezpečenie zásoby vody v prípade porúch na vodovodných zariadeniach zabezpečujúcich privod vody do vodojemu.

Využitelný objem akumulácie vody pre zásobovanie sa navrhuje v zmysle STN 75 5302 čl. 4.4 na min. 60 % z maximálnej dennej potreby vody.

Litmanová	$V_{min} = Q_m \times 0,6 =$	$252,75 \times 0,6 =$	$151,65 \text{ m}^3$
-----------	------------------------------	-----------------------	----------------------

Návrh riešenia:

Kapacita existujúcich vodojemov je $150+30=180 \text{ m}^3$, čo je postačujúce. Kvôli zabezpečeniu potrebných tlakových pomerov v lokalite Poľanky je navrhnutá výstavba vodojemu Litmanová 3 s objemom 50 m^3 , čím sa celková akumulácia v sústave zvýši na 230 m^3 , t.j. 91% maximálnej potreby. Tento objem umožní lepšie pokrytie aj špičkovej potreby vody v dňoch hromadných akcií v lyžiarskom stredisku alebo pútnickom areáli na hore Zvir.

Tlakové pomery

Tlakové pomery sú navrhnuté v súlade s STN 75 5401 - v rozpätí min. 0,25 MPa a max. 0,60 MPa, pričom výnimočne môže byť min. 0,15 MPa a max. 0,70 MPa. Vzhľadom na rozloženie súčasnej a navrhovanej zástavby v obci v rozmedzí výšky 636 - 710 m n.m je zastavané územie obce potrebné rozdeliť do dvoch tlakových pásiem.

Existujúci prerušovací vodojem Litmanová 1 s dnom vo výške 692 m n.m., ktorý zásobuje vodou západnú časť súčasnej obce, vytvára základné l. tlakové pásmo západ v rozsahu 632,0 až 667,0 m n.m., maximálne 622,0 až 676,0 m n.m.. V tomto tlakovom pásme leží západná a južná časť obce. Pre

navrhovanú zástavbu v lokalitách Durbachivka, Šitník, Zahorody v západnej časti obce a Poľanky pri hospodárskom dvore je potrebné vytvoriť druhé tlakové pásmo v rozsahu 667,0 až 702,0 m n.m., max. 712 m n.m. Pre toto tlakové pásmo je potrebné vybudovať vodojem Litmanová3 s dnom vo výške 727,0 m n.m. Jeho výstavba je navrhnutá v lokalite Veľka ubič v polohe, ktorá umožňuje zásobovať navrhovanú zástavbu v II. tlakovom pásme na južnom a západnom okraji obce aj v lokalite Poľanky.

Rekreačná oblasť Fakľovka a východná časť obce sú pitnou vodou zásobované z vodojemu Litmanová2 s dnom vo výške 705 m n.m.. Ním vytvorené I. tlakové pásmo východ je v rozmedzí 645 až 680 m n.m., max. 635 až 690 m n.m., umožňuje zásobovať aj väčšinu navrhovaných plôch pre rekreáciu.

Hygienické zabezpečenie vody

Voda je upravovaná chlórovaním v hlavnom vodojeme.

Vodovodné potrubia

Dimenzovanie vodovodných potrubí je v zmysle STN 75 54 01.

Zásobné potrubie a potrubie rozvodnej siete je navrhované na väčší z prietokov:

- maximálny hodinový prietok Q_h
- maximálny denný prietok Q_m + prietok pri požiaroch $Q_{pož}$

Trasy jednotlivých potrubí navrhujeme vo verejnom priestranstve, a to po okraji ciest v zelených pásoch. Na výstavbu rozšírenia vodovodu sa použijú rúry z HDPE DN 100 mm až DN 150 mm.

Na potrubíach budú osadené požiarne hydranty a na odbočkách uzávery. Priame napojenie spotrebiteľov na jednotlivé rozvody siete bude výlučne cez domové prípojky z rúr HDPE DN 32 mm.

Meranie a regulácia

Meranie celkového prietoku vody bude zabezpečené vo vodojemoch.

Jednotliví spotrebiteľia budú merať množstvo odoberanej vody samostatnými vodomermi.

Zabezpečenie diaľkového ovládania vodovodu navrhujeme napojiť na dispečing správcu.

12.2.2. KANALIZÁCIA

Súčasný stav

V obci Litmanová nie je vybudovaná splašková verejná kanalizácia. Splaškové vody by mali byť zachytávané do vodonepriepustných žump a vyvážané na likvidáciu do ČOV Stará Ľubovňa. V rekreačnom stredisku Fakľovka sú vybudované dve samostatné čistiarne odpadových vôd - jedna pre skupinu rekreačných chat a druhá pre apartmánové domy.

Odvedenie povrchových dažďových vôd z miestnych ciest a cesty III. triedy prebieha systémom rigolov vedených obojstranne alebo jednostranne pozdĺž komunikácií. Vyústenie dažďových vôd je do miestnych drobných vodných tokov.

Návrh koncepcie technického riešenia

V obci je navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie so samostatnou čistiarňou odpadových vôd pre vlastnú obec. Splašková kanalizácia bude vybudovaná vo všetkých existujúcich aj navrhovaných častiach obce s obytnou funkciou.

Navrhované kapacity kanalizácie

Výpočet množstva splaškových vôd

Množstvo odpadových splaškových vôd z obce je stanovené na základe výpočtu potreby vody a STN 73 6701 pre výhľad k roku 2050. Výpočet je len pre samotnú obec, rekreačné areály majú samostatné ČOV:

Priemerná denná potreba $Q_p = 81,38 \text{ m}^3/\text{d}$

Maximálna denná potreba $Q_m = 162,75 \text{ m}^3/\text{d}$

Výpočet prietoku splaškových vôd

Lokalita	Priemerný denný prietok splaškov		Priemerný hodinový prietok splaškov		Koef. dennej nerovnomernosti	Maximálny denný prietok splaškov		Koeficient hodinovej nerovnomernosti		Maximálny hodinový prietok splaškov		Minimálny hodinový prietok splaškov	
	Q24 (= Qp)		Qh24		kd	Qd		kmax	kmin	Qhmax		Qhmin	
	m3/d	l/s	m3/hod	l/s		m3/d	l/s			m3/hod	l/s	m3/hod	l/s
Litmanová	81,38	0,94	3,39	0,94	1,6	130,21	1,51	2,9	0,6	15,73	4,37	2,03	0,06

V obci je potrebné vybudovať čistiareň odpadových vôd s kapacitou minimálne 130 m³/deň pre minimálne 700 ekvivalentných obyvateľov.

Denná produkcia znečistenia podľa BSK, CHSK a NL

$BSK_5 = M \times 0,060 \text{ kg/os/d}$, $CHSK = M \times 0,120 \text{ kg/os/d}$, $NL = M \times 0,055 \text{ kg/os/d}$

Spotrebisko	Počet obyvateľov	Znečistenie		
		BSK5	CHSK	NL
	osoby	kg/d	kg/d	kg/d
Litmanová	700	42,00	84,00	38,50

Kanalizačné potrubie

Dimenzovanie potrubia je v zmysle STN 75 6101 na dvojnásobok maximálneho prietoku splaškových vôd, pričom verejná kanalizácia sa buduje z potrubia minimálne DN 300 mm.

Čistenie odpadových vôd

Splaškové vody z obce budú čistené v navrhovanej mechanicko-biologickej čistiarni odpadových vôd Litmanová, umiestnenej na južnom okraji obce. Recipientom vyčistených vôd bude potok Veľký Lipník.

ČOV Litmanová je potrebné vybudovať s kapacitou pre 700 ekvivalentných obyvateľov (EO) pre zabezpečenie čistenia splaškových vôd z objektov vo vlastnej obci. V prípade zámeru odkanalizovania časti rekreačných objektov je potrebné danú kapacitu navýšiť.

Do doby vybudovania ČOV je povinné zhromažďovať odpadové vody vo vodonepriepustných žumpách. Táto povinnosť sa týka aj rekreačných objektov v odľahlých lokalitách a pútnickom areále na hore Zvir. Ten, kto akumuluje odpadové vody v žumpe, je povinný zabezpečovať ich zneškodnenie odvozom do ČOV a uchovávať doklad o odvoze odpadových vôd pre možnosť kontroly.

Pásma hygienickej ochrany navrhovanej ČOV je stanovené v súlade s STN 75 6401 tab.3 vo vzdialenosti 25 m od hranice oplotenia areálu s podmienkou použitia uzavretej (zakrytej) technológie s čistením odvádzaného vzduchu.

Dažďové vody

Odvedenie povrchových dažďových vôd z existujúcich a navrhovaných ciest, chodníkov a spevnených plôch bude systémom spevnených rigolov vedených obojstranne, resp. jednostranne pozdĺž jednotlivých komunikácií. Vyústenie dažďových vôd je do miestnych drobných vodných tokov. Na zníženie odtoku povrchových vôd zo zastavaného územia obce budú všetky novo postavené budovy vybavené retenčnými nádržami na dažďové vody, ktoré bude možné využívať ako úžitkovú vodu.

12.2.3 ODTOKOVÉ POMERY

Kataster obce Litmanová leží v povodí č. 3-01-03 rieky Poprad, ktoré patrí do povodia Dunajca/Visly a úmoria Baltického a Severného mora.

Vodné toky v povodí rieky Poprad sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, odštepny závod Košice, Povodia Dunajca a Popradu.

Na území obce Litmanová sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku nasledujúce vodné toky s identifikačným číslom toku (ID) :

- drobný vodný tok Veľký Lipník ID 3-01-03-855 s bezmennými prítokmi
- drobný vodný tok Rozdiel ID 3-01-03-830 s bezmennými prítokmi.

V minulosti boli vybudované úpravy na bezmenných pravostranných prítokoch Veľkého Lipníka:

- ID 3-01-03-828 (rkm zaústenia cca 8,800) v rkm 0,000 - 0,150
- ID 3-01-03-829 (rkm zaústenia cca 9,250) v rkm cca 0,200 - 0,300.

Kapacita uvedených úprav nie je dostatočná na odvedenie prietoku Q_{100} ročnej veľkej vody.

Ostatné vodné toky pretekajú v prirodzených neupravených korytách, kapacita vodných tokov nie je dostatočná na odvedenie návrhového prietoku povodne so strednou pravdepodobnosťou opakovania priemerne raz za 100 rokov (Q_{100}).

Na potoku Rozdiel sú cca v rkm 0,460 a 0,550 vybudované malé vodné nádrže slúžiace ako zdroj vody pre umelé zasnežovanie v lyžiarskom stredisku Fakľovka.

Pre vodné toky v katastri obce Litmanová nie je v zmysle § 46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov orgánom štátnej správy určený rozsah inundačného územia ani spracovaná mapa povodňového ohrozenia, preto sa z poznatkov o najväčšej známej povodni v minulých rokoch.

Známe zámery

Slovenský vodohospodársky podnik nepripravuje v súčasnosti na realizáciu žiadne zámery v katastri obce.

Prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska plánuje zvýšiť objem zadržiavania vody pre potrebu zasnežovania.

Na bezmennom ľavostrannom prítoku potoka veľký Lipník za hospodárskym dvorom je zámer výstavby viacerých malých vodných nádrží na chovateľské účely (ryby, raky).

Navrhované riešenie

Korytá malých vodných tokov v zastavanom území je potrebné stabilizovať polovegetačnými úpravami tak, aby mali prietočnú kapacitu na Q_{100} -ročnú veľkú vodu. Na potoku Veľký Lipník v nad hospodárskym dvorom je možné vybudovať záchytné poldre, na jeho bezmennom prítoku za hospodárskym dvorom malé vodné nádrže. Na potoku Rozdiel je v rekreačnej oblasti navrhnutá výstavba ďalšej záchytnej nádrže pre vodu na zasnežovanie. Týmto opatreniami sa zvýši kapacita zadržiavania vody a tým protipovodňová ochrana nižšie položeného zastavaného územia obce. Na všetkých drobných vodných tokoch v katastri obce je vhodné budovať prehrádzky na spomalenie odtoku vôd a zníženie eróznej činnosti vodného toku.

Súčasťou celkovej koncepcie nakladania s vodou sú aj opatrenia na zadržiavanie a využívanie dažďovej vody v zastavanom území obce najmä ako úžitkovej vody na zavlažovanie záhrad a verejnej zelene, čím sa zníži odtok povrchových vôd zo zastavaného územia.

12.3. Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Obec Litmanová je zásobovaná el. energiou 22kV vzdušným vedením od obce Kamienka napojeného z ES 110/22 kV St. Ľubovňa. Z tohto vedenia sú napájané trafostanice v samotnej obci aj samostatných areáloch poľnohospodárskej farmy, rekreačnej oblasti Fakľovka a pútnikom areáli Hora Zvir.

NN vedenie v obci je riešené vzdušnými vedeniami NFA 2x 4x35, 4x35 AlFe6 35, 4x50 AlFe6, 4x25 AlFe6 a NN káblovým podzemným vedením NAYY-J 4 x 150, AYKY 3x240+120, AYKY 3 x 120 + 70 a AYKY 3x95+70.

NN vedenia sú napájané z distribučných trafostaníc:

a) Trafostanice vo vlastníctve VSD :

označ.	situovanie	typ	men. výkon kVA
TS 0001	Pri škole	stĺpová	250
TS 0002	Infocentrum	2 - stĺpová	250
TS 0004	Fakľovka	mrežová	250
TS 0005	Zvir	mrežová	160
TS 0006	Ihrisko	kiosková	250
TS 0007	Apartmány	kiosková	400

b) Ostatné trafostanice:

označ.	situovanie	typ	men. výkon kVA	vlastník
TS 0003	Družstvo	mrežová	100	RD Majdan

Celkový inštalovaný výkon distribučných trafostaníc pre obyvateľstvo v obci je 1560 kVA.

Distribučná sieť NN z trafostaníc je sčasti pôvodná a sčasti zrekonštruovaná. Zrekonštruovaná časť je vyhotovená izolovanými vodičmi AES 4x120, NFA 2X 4x70 a NFA2X 4x35, pôvodná vodičmi AlFe 42 až 70. Podperné body sú prevažne betónové a časť z nich je umiestnená v predzáhradkách rodinných domoch. Prípojky k domom sú najčastejšie vzdušné závesným káblom AYKYz 4x16 alebo zemným káblom AYKY 4x16. Distribučná sieť NN v obci je vo vyhovujúcom stave – jej väčšia časť bola zrekonštruovaná.

Vonkajšie osvetlenie je zrealizované výbojkovými svietidlami osadenými na podperných bodoch distribučnej siete NN pod úrovňou tejto siete. Vonkajšie osvetlenie je napájané závesným káblom AYKY a vodičmi AlFe. Ovládanie osvetlenia je súmrakovými spínačmi.

Stav siete je v súčasnosti z technickej stránky vyhovujúci a pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo pri dodržaní predpísaných parametrov elektroenergetickej siete. V zastavanej časti obce je však nevhodné vzdušné vedenie, preto je potrebné postupne ho rekonštruovať a nahradiť káblovým vedením uloženým v zemi.

Navrhovaný stav

Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v pôvodnom zastavanom území obce predpokladáme z existujúcich trafostaníc, ktoré budú podľa potreby rekonštruované na požadovaný výkon. V novo navrhovaných lokalitách vzdialených od pôvodnej zástavby bude zásobovanie el. energiou zabezpečené novými distribučnými trafostanicami. Trafostanice budú prepojené zemnými káblami smyčkováním. Pri rekonštrukciách VN a NN rozvodov je potrebné realizovať ich formou káblov uložených v zemi.

Pre novú zástavbu budú potrebné aj úpravy v nn rozvážačoch jestvujúcich trafostaníc. Nová zástavba bude napájaná z nn rozvážačov trafostaníc úložnými káblami AYKY vo výkopoch. Napájanie bude prevedené cez prípojkové skrine PRIS smyčkováním. Zokruhovanie na jestvujúce vzdušné alebo podzemné vedenie sa prevedie cez istiace poistkové skrine VRIS.

V územnom pláne obce sa v návrhovom období uvažuje s prírastkom cca 50 bytov, z toho 40 v rodinných domoch, rekonštrukciou a dostavbou zariadení občianskej vybavenosti, rozširovaním rekreačných areálov aj výrobného areálu.

Predpokladané podielové zaťaženie v riešenom území - bytový fond:

V súčasnej dobe obec je plynofikovaná, miestne domácnosti používajú na vykurovanie prevažne zemný plyn, čiastočne aj palivové drevo. V územnom pláne ale počítame v návrhovom roku s čiastočným využívaním elektrickej energie aj na vykurovanie, t.j. s plne elektrifikovanými domácnosťami.

Prehľad pre stanovenie spotrebiteľských skupín podľa Pravidiel pre elektrizačnú sústavu :

Celkový počet bytov: 220

- kategória „A“ - 65 % t.j. 143 RD - el. energiu využíva na svetlo a drobné domáce spotrebiče
- kategória „B“ - 30 % t.j. 66 RD - el. energiu využíva na svetlo a drobné domáce spotrebiče + ohrev teplej úžitkovej vody
- kategória „C“ - 5 % t.j. 11RD - plne elektrifikovaná domácnosť (aj vykurovanie).

ÚPN-O Litmanová

Spotrebisko	Počet bytov celkom	Kategória A			Kategória B			Kategória C			Spolu
		Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	Počet bytov	SbA kVA/b.j.	S max byt kVA	
Litmanová	220	143	0,411	58,773	66	1,697	112,002	11	2,182	24,002	194,777

Predpokladané podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť:

Druh zariadenia	Pi (kVA)	m	Pp (kVA)
Materská škola -polyfunkčný objekt	60,00	0,68	40,80
Kultúrny dom-polyfunkčný objekt	40,00	0,68	27,20
Obecný úrad	15,00	0,68	10,20
Hasičská zbrojnica	8,00	0,68	5,44
Dom smútku	10,00	0,68	6,80
Kostoly	25,00	0,68	17,00
Futbalový areál	40,00	0,68	27,20
Telocvičňa	15,00	0,68	10,20
Viacúčelové ihriská	10,00	0,68	6,80
Obchod	15,00	0,75	11,25
DSS	80,00	0,68	54,40
Infocentrum	60,00	0,68	40,80
Areály obecných služieb	30,00	0,75	22,50
ČOV	50,00	1,00	50,00
Verejné osvetlenie	70,00	1,00	70,00
Spolu	528,00		400,59

Výpočtové zaťaženie pre samotnú obec je 595,367 kVA, čo je možné zabezpečiť dvoma transformačnými stanicami. Nvrhnutá je výstavba druhej trafostanice TS 0008 v samotnej obci pri dolnom cintoríne, čím sa okrem potrebného výkonu zabezpečia aj potrebné napäťové pomery v lokalitách navrhovanej výstavby rodinných domov. Okrem potreby zabezpečenia potrebného výkonu je potrebné zabezpečenie potrebných napäťových pomerov v sieti t.j. umiestnenia zástavby do vzdialenosti max. dĺžky NN rozvodov 500 m od trafostanice, aj v lokalite navrhovanej výstavby rekreačných chat Za vyšné pole.. Z týchto dôvodov je navrhovaná aj TS 0009 pre túto rekreačnú oblasť. Ostatné samostatné prevádzkové areály (RS Fakľovka, RD Majdan, hora Zvir) budú zvyšovať výkon svojich trafostaníc podľa potreby.

OCHRANNÉ PÁSMA

Podľa STN 33 3300 Bod 2- Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného el. vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo vedenie od krajného vodiča . Táto vzdialenosť je 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV.

Bod 7- Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného el. vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1m pri napätí od 1 kV do 110 kV.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného el. vedenia do 1 kV nie je určené.

VEREJNÉ OSVETLENIE:

Verejné osvetlenie zabezpečujú svietidlá osadené na samostatných stožiaroch alebo podperných stĺpoch NN rozvodov. Rozvod verejného osvetlenia je vzdušnými vodičmi ALFe 16 - 25 mm alebo zemnými káblami AYKY do 25 mm² vedenými v zemi popri cestných komunikáciách. Svietidlá sú výbojkové a LED.

V celej obci budú všetky pôvodné svetelné zdroje nahradené LED-svietidlami s nízkou spotrebou. Pre novú zástavbu bude potrebné rozšírenie existujúceho VO. Je navrhované verejné osvetlenie osadené na oceľových stožiaroch napojených podzemným káblom CYKY 4Bx16.

Verejné osvetlenie bude riadené z rozvádzačov verejného osvetlenia RVO, ktoré budú napájané zo samostatného vývodu priamo z nn-rozvádzača trafostanice. V každej novej lokalite bude potrebné riešiť samostatný rozvádzač verejného osvetlenia. Predpokladané osadenie rozvádzača je vedľa trafostanice. Meranie spotreby VO bude priamo v rozvádzači RVO. Rozvod pre VO sa predpokladá uložiť v spoločnej ryhe s NN rozvodom. Stožiare pre svietidlá sa predpokladajú s antikoróznou povrchovou úpravou, ako bezpátcové. Svietidlá v krytí IP 54-optická časť a el. časť min. IP 44. Upresnenie a presné rozmiestnenie stožiarov sa stanoví vo vykonávacom stupni projektovej dokumentácie. Nové osvetľovacie body budú mať úsporné LED svietidlá.

ENERGETICKÉ ZDROJE:

V obci je možné vybudovať malé zdroje elektrickej energie pomocou fotovoltických panelov umiestnených na strechách vhodných objektov alebo kogeneračných tepelných zdrojov väčších objektov.

12.4) Spoje a telekomunikačné zariadenia

Telekomunikačné siete

Obec Litmanová je na telekomunikačnú sieť napojená optickým káblom z ústredne Stará Ľubovňa, na ktorý sú napojené rozvody v obci a účastnícke rozvádzače. Cez skrine KJ SS 20 a KJ SS 40 sú prípojky vedené k jednotlivým účastníkom. Telefónne rozvody sú vedené prevažne vzdušným káblom.

Väčšina objektov má pevné telekomunikačné prípojky zriadené pre pripojenie na internetovú sieť, mnohé telefónne stanice boli zrušené a nahradené mobilnou sieťou.

Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov.

Obečný rozhlas

Rozvod rozhlasu je zrealizovaný závesným káblom CYMYz, ktorý je ukotvený na podperných bodoch distribučnej siete NN, alebo ALFe vodičmi. Po určitých vzdialenostiach sú na týchto podperných bodoch osadené reproduktory. Rozvody obečného rozhlasu ako aj reproduktory sú pod distribučnou sieťou NN a pod rozvodmi vonkajšieho osvetlenia.

Ovládanie obečného rozhlasu je z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obečného úradu.

Príjem TV signálu

Je zabezpečený pomocou televíznych antén, satelitných parabol a prostredníctvom internetovej siete.

Ochranné pásmo:

STN 73 6005 stanovuje pre kábel spojového charakteru ochranné pásmo v šírke max. 1 m od ostatných sietí uložených v zemi.

12.5) Zásobovanie plynom

Súčasný stav:

Obec je zásobovaná zemným plynom z nadradenej sústavy VTL plynovodu Hniezdne - Kamienka DN 150, PN 2,5 MPa, VTL prípojky DN 100, PN 2,5 MPa, materiál oceľ, pre RS Jarabina s výkonom 1200 m³/hod, ktorá zásobuje obce Jarabina a Litmanová. Miestna distribučná sieť STL plynovodov je prevádzkovaná tlakom 300 kPa. Plynové distribučné rozvody sú umiestnené v krajniciach ciest alebo chodníkoch.

Plynovodná sieť pokrýva len zastavané územie vlastnej obce. Rekreačné stredisko Fakľovka, hospodársky dvor a pútnický areál hora Zvir nie sú plynofikované. SPP, a.s., nemá v dotknutom území vlastné investičné zámery.

NAVRHOVANÉ RIEŠENIE

Zástavba v obci Litmanová bude naďalej zásobovaná teplom z distribučných stredotlakových plynovodov. Zemný plyn slúži na vykurovanie, varenie a prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). V novej výstavbe budú ako zdroje tepla využívané aj nové technológie a obnoviteľné zdroje energie, ako tepelné čerpadlá, alebo fotovoltika. Spotreba zemného plynu v pôvodných objektoch sa zníži zateplovaním.

Bytový fond bude zásobovaný zemným plynom naftovým pre účely vykurovania, prípravy TÚV a prípravu jedál. Pri výpočte potreby obyvateľstva treba uvažovať s dosiahnutím 85-90 % plynifikácie, t.j. 195 plynifikovaných bytov.

PREDPOKLADANÝ ODBER PLYNU

Predpokladaný odber plynu pre domácnosti v roku 2050:

Spotrebisko	Počet bytov	Bilancia potreby plynu pre domácnosti			
		varenie	prípr. TÚV	vykurovanie	spolu
		m3/h	m3/h	m3/h	m3/h
Litmanová	195	25,35	39	253,5	317,85

Odber plynu z kategórie ORGANIZÁCIA:

Druh zariadenia	m3/hod
Materská škola-polyfunkčný objekt	5,5
Kultúrny dom-polyfunkčný objekt	6,0
Obecný úrad	1,5
Dom smútku	2,5
Kostol	1,0
Dom smútku	1,5
Telocvičňa	3,5
Obchod	2,5
DSS	4,5
Infocentrum	3,5
Spolu	32,0

Spolu obec: 349,85 m³/hod

Celková predpokladaná potreba plynu v obci je cca 476,1 m³ / hod. V súvislosti s postupným znižovaním energetickej náročnosti budov nepredpokladáme výraznejší nárast odberu zemného plynu v riešenom území.

Ochranné pásmo (OP):

Zákon 656/2004 Z.z. o energetike a o zmene niektorých zákonov s účinnosťou od 1.1.2005, § 56, stanovuje ochranné pásma a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení a plynovodov:

Ochranné pásma:

- a) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- e) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- f) 8m pre technologické objekty.

Technologické objekty na účely zákona sú regulačné stanice, filtračné stanice, armatúrne uzly,

zariadenia protikorózneho ochrany a telekomunikačné zariadenia.

Bezpečnostné pásmo:

a) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území

Pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe, bezpečnostné pásma určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete.

12.6) Zásobovanie teplom

V obci Litmanová nie je v prevádzke žiadny systém centrálného zásobovania teplom, výroba tepla je riešená individuálne pre každý objekt. Podľa posledného sčítania z r. 2021 je spôsob využívania palív na vykurovanie bytov následný v poradí: zemný plyn, elektrická energia, pevné palivo a iný spôsob vykurovania. Časť bytov, ktoré sú vykurované zemným plynom, sú dokurované pevným palivom - prevažne drevom.

Objekty občianskej vybavenosti sú vykurované zemným plynom.

12.7) Zariadenia civilnej ochrany

V obci je v súčasnosti vybudované jedno osobitné zariadenie pre ochranu civilného obyvateľstva v areáli základnej a materskej školy. V prípade ohrozenia budú na úkrytie obyvateľstva v obytných zónach po príslušnej úprave využité suterény alebo prízemie rodinných domov, v ktorých budú vybudované jednoduché úkryty budované svojpomocou alebo plynotesné úkryty pre obyvateľov domu, a stavebne vhodné časti verejných budov, objektov občianskej vybavenosti a rekreačných zariadení. Rozmiestnenie úkrytov bude zohľadňovať potrebné dobiehové vzdialenosti do 500 m a stavebnotechnický stav budov – vytipované budovy musia byť vybudované z pevných materiálov a staticky odolné. Predpokladaná kapacita úkrytov musí byť stanovená tak, aby pokryla minimálne 105% kapacity prislúchajúcej počtu obyvateľov, užívateľov a zamestnancov v objektoch na území obce. Vo výrobných prevádzkach musia byť vytvorené priestory na úkrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov, v škole pre žiakov a zamestnancov, v obchodoch pre projektovanú kapacitu návštevnosti a personál a v budove Obecného úradu pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti. Pasportizáciu úkrytov a spracovanie plánu úkrytia zabezpečuje Obecný úrad.

13) Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Opatrenia na skvalitňovanie životného prostredia, obsiahnuté v urbanistickej koncepcii, sa dajú rozdeliť do dvoch skupín. Z technických opatrení je to najmä výstavba kompletnej technickej infraštruktúry vrátane verejného vodovodu a kanalizácie v plochách starej aj novej výstavby na zabezpečenie obyvateľov kvalitnou pitnou vodou a čistenia splaškových vôd. V druhej skupine sú zahrnuté opatrenia na ďalšiu tvorbu verejných priestranstiev, verejnej zelene a parkových úprav obecných pozemkov, najmä školského areálu a areálu kultúrneho domu. Výsadba verejnej zelene v obci je navrhovaná aj formou alejí pozdĺž miestnych a účelových ciest a sprievodnej zelene všade tam, kde to priestorové pomery dovoľujú.

Ovzdušie

Obec Litmanová leží v oblasti, ktorú nezasahuje žiadny významnejší diaľkový ani lokálny zdroj znečistenia ovzdušia, v obci nie sú ani lokálne väčšie alebo stredné zdroje znečistenia. Najväčším znečisťovateľom ovzdušia sú domáce kúreniská. Tieto zdroje sú vzhľadom na ich veľkosť a charakter len malými zdrojmi znečistenia ovzdušia. Obec je plynofikovaná, prevažným palivom na vykurovanie, ohrev TÚV a varenie je zemný plyn naftový. Napriek tomu v roku 2021 ešte 1/3 bytov v obci bola vykurovaná pevnými palivami - drevom. Znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi znečistenia bude klesať vďaka zateplňovaniu objektov, výmene technológie kotolní a rastúcemu využívaniu obnoviteľných zdrojov energie (tepelné čerpadlá, fotovoltika).

Druhým zdrojom znečisťovania ovzdušia je doprava vedúca do obce po ceste III. triedy produkciou výfukových plynov. Miera znečisťovania ovzdušia exhalátmi z dopravy je z dôvodu jej nízkej intenzity malá, okrem dní hromadných akcií v pútnickom areáli na hore Zvir. Zníženie znečisťovania ovzdušia z dopravy sa v obci zníži výstavbou preložky cesty III. triedy mimo zastavané územie obce, ale postupne klesne aj úmerne zavádzaniu prísnejších technických noriem na spaľovacie motory a elektrifikácii dopravy.

Voda

Kvalita vody v miestnych drobných tokoch je veľmi dobrá, je ohrozovaná len povrchovými vodami z okolitých plôch. Riziko znečisťovania odpadovými vodami z domácností je potrebné minimalizovať výstavbou spaľkovej kanalizácie s ČOV.

Obyvateľstvo obce je zásobované pitnou vodou z verejného vodovodu s využitím existujúcich miestnych vodných zdrojov. Voda v studniach v obci nie je znečistená a je vhodná ako úžitková voda. Dažďovú vodu je potrebné využívať ako úžitkovú vodu.

Pôda

V riešenom území nie sú žiadne znehodnotené pôdy ani žiadne zdroje znečistenia pôd. Protierózne opatrenia boli vykonané najmä zriadením trvalých trávnych porastov na eróziu ohrozených plochách. Proti povrchovej vodnej erózii je vhodné vytvárať na svahoch zatravnené medze a zasakovacie pásy, proti veternej erózii vysádzať vetrolamy pozdĺž verejných a účelových komunikácií v poľnohospodárskej krajine.

Obytné prostredie

V riešenom území nie je obytná zástavba zasiahnutá negatívnymi vplyvmi nad príslušnou legislatívou stanovené limity hluku, vibrácií alebo znečistenia ovzdušia.

V riešenom území sú vymedzené tieto pásma hygienickej ochrany:

- PHO ČOV - 25 m od hranice pozemku s podmienkou použitia uzavretej technológie s čistením odvádzaného vzduchu.

Tuhé odpady

Obec má zabezpečený separovaný zber odpadu. V obci sú vybudované stanovišťa zberných nádob. Jednotlivé objekty sú vybavené 110 l smetnými nádobami na komunálny odpad a kompostérmi. Na zhromažďovanie separovaného odpadu je navrhovaný zberný dvor a kompostovisko.

Zeleň

Základnou zložkou zelene v obytnej časti obce je okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov a vytváranie obytných a okrasných zelených plôch na nich, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov a na záhumienky v okolí obce.

Verejná zeleň bude čo do množstva len doplnkovou zeleňou, ale má významnú priestorotvornú, estetickú a ekologickú funkciu. Všetky plochy verejnej zelene je potrebné upraviť a udržiavať ako malé parkovo upravené plochy. Parkovo upravené majú byť aj plochy verejnej zelene pri bytovom dome. Skvalitniť je potrebné aj parkové úpravy na cintoríne.

Na jednotlivých uliciach bude všade tam, kde to priestorové pomery dovoľia, verejná zeleň zastúpená aspoň jednostrannými zelenými pásmi pozdĺž ciest, v ktorých je možné vysadiť vysokú zeleň formou stromoradií alebo nízku zeleň - kroviny. Vytvorí sa tým systém líniovej verejnej zelene, prepájajúci jednotlivé súvislejšie plochy verejnej zelene v obci s krajinou zeleňou, ktorá bude plniť funkciu kostry ekologickej stability v riešenom území. Významnou súčasťou zelenej kostry obce je sprievodná líniová zeleň vodných tokov, ktorú je potrebné obnoviť aj pozdĺž upravených úsekov.

Prírodnú zeleň v riešenom území predstavujú najmä plochy lesa. Okrem lesných porastov krajinná zeleň predstavuje najmä sprievodná líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. Túto zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu, a je jej veľký nedostatok v poľnohospodársky využívannej severovýchodnej časti katastra. Obmedzenie výskytu burinných a invázných druhov sa dosahuje dosadbou pôvodných krovín a drevín a vykášaním ich okrajov. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň potoka Veľký Lipník v úseku medzi Litmanovou a ústím potoka do rieky Poprad, ktorá je vyhlásenou prírodnou pamiatkou s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a

biokoridorom lokálneho významu. Pobrežné lužné porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné zachovať ich a doplniť aj v úsekoch vybudovaných úprav jednotlivých tokov.

Pri výsadbe verejnej zelene treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny.

14) Ochrana kultúrno-historických hodnôt

Obec Litmanová je historické sídlo (prvá písomná zmienka z roku 1564), čo sa prejavuje aj existenciou historických pamiatok v obci, ktoré sú základnými hmotnými kultúrnymi pamiatkami obce. V riešenom území sa nachádzajú evidované národné kultúrne pamiatky a evidované archeologické lokality.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF), je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.

Na ploche NKP je nevyhnutné dodržať ustanovenia § 32 pamiatkového zákona. Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie NKP je priestor v okruhu desiatich metrov od NKP. Desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak je NKP stavbou, alebo od hranice pozemku, ak je NKP aj pozemok.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)

2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.

Z hľadiska rozvoja obce je potrebné národné kultúrne pamiatky zachovať a archeologické náleziská chrániť v súlade so všeobecným záujmom a princípmi pamiatkovej ochrany, zakotvenými v zákone č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezov a archeologických nálezísk na území aj mimo vyššie uvedeného územia s predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania. Tunajší úrad môže rozhodnúť o povinnosti vykonať archeologický výskum aj na mieste stavby alebo inej hospodárskej činnosti, ktoré nie je evidovaným archeologickým náleziskom, ak na tomto mieste dôvodne predpokladá výskyt archeologických nálezov.

Stavebník je povinný počas realizácie zemných prác oznámiť každý archeologický nález (vec pamiatkovej hodnoty) Krajskému pamiatkovému úradu Prešov najneskôr na druhý pracovný deň po jeho nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu.

Okrem objektov zapísaných v ÚZPF si môže obec v zmysle § 14 zákona č.49/2002 o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov zaviesť evidenciu pamätihodností obce. Do zoznamu pamätihodností obce odporúčame schváliť zachované objekty ľudovej architektúry vrátane reprezentatívnych objektov majdanov v extarviláne obce, božie muky a kaplnky a pamiatky na historické udalosti v dejinách obce. Do tohto zoznamu odporúčame zaradiť aj miestnu ľadovú jaskyňu, paleontologickú lokalitu v úseku koryta potoka Veľký Lipník na severnom okraji obce a prieskumnú banícku lokalitu. Tieto pamätihodnosti je vhodné využiť aj pri návrhu miestneho náučného chodníka. Metodickú a odbornú pomoc pri evidovaní pamätihodností obce poskytuje Krajský pamiatkový úrad Prešov.

15) Vymedzenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastri obce sa nenachádzajú zistené ložiská vyhradených nerastov, chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory.

16) Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Tok potoka V el'ký Lipník (Litmanovský potok) je v zastavanom území obce čiastočne upravený, mimo neho je neupravený, a nemá dostatočnú kapacitu na prietok Q_{100} (storočná voda), ale vzhľadom na hydrologické podmienky k zaplaveniu časti priľahlého zastavaného územia obce dochádza len výnimočne. Ochranu zastavaných plôch v okolí potoka je potrebné zabezpečiť vegetačnými úpravami profilu koryta a výstavbou stabilizačných prahov. Tieto opatrenia je potrebné doplniť individuálnymi protipovodňovými opatreniami pri jednotlivých stavbách (výškové osadenie budov nad vypočítanú hladinu prietoku pri Q_{100} , protipovodňové múriky a pod. Ako protipovodňové opatrenia sú na vodných tokoch Veľký Lipník a Rozdiel v povodí nad obcou vybudované a ďalšie navrhované malé vodné nádrže a poldre, umožňujúce zachytiť zvýšené prietoky povodňových vôd. Navrhované plochy výstavby je potrebné ochrániť voči povrchovým vodám stekajúcim z priľahlých svahov, zvlášť je to potrebné v lokalitách v kontakte s potenciálne zosuvnými územiami.

V riešenom území sa nachádzajú potenciálne zosuvné územia ale aj evidovaný aktívny zosuv. Plochy potenciálnych aj aktívneho zosuvu zasahujú do lokalít existujúcej aj navrhovanej zástavby. Výstavba na ploche potenciálne zosuvných území je podmienená vypracovaním geologických posudkov pre jednotlivé stavby a realizáciou v nich stanovených preventívnych opatrení. Územie evidovaného aktívneho zosuvu na juhovýchodnom okraji obce je potrebné stabilizovať odvodnením územia, t.j. realizovaním opatrení na odvod povrchových aj podzemných vôd z územia.

V katastri obce sa nachádzajú plochy s nízkym aj stredným radónovým rizikom v rozsahu, ktorý je vyznačený v grafickej časti územného plánu. Zastavané územie obce leží v území so stredným radónovým rizikom. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia. Stavby v danom území nesmú mať nevetrané suterénne priestory, odporúča sa plynotesná izolácia spodnej stavby.

V riešenom území sa nachádzajú chránené územia prírody. Vyhláseným chráneným územím je Prírodná pamiatka Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany. V katastri obce je viacero skalných bráľ, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2. stupňom ochrany podľa zákona o OPK. Územie s 5. stupňom ochrany je bezzásahovým územím, v nižších stupňoch ochrany je možné vykonávať činnosti v súlade so zákonom a stanoviskom štátnej ochrany prírody.

17) Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Navrhovaný rozvoj zastavaného územia obce Litmanová vyvolá potrebu vyňatia časti dotknutých pozemkov z evidencie poľnohospodárskej pôdy. Vyhodnotenie perspektívneho použitia PP na nepoľnohospodárske využitie bude spracované formou samostatnej prílohy v rámci dopracovania návrhu po vyhodnotení pripomienok z prerokovania. Pôdy v katastri obce sú málo produkčné, zaradené do 7.-9. skupiny BPEJ, prevažná časť poľnohospodárskej pôdy sú trvalé trávne porasty.

Záber lesného pôdneho fondu sa predpokladá len v malom rozsahu pri výstavbe rekreačných objektov na okraji lokality Za vyšné pole.

18) Hodnotenie riešenia z hľadiska environmentálnych, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Obec Litmanová sa nachádza v environmentálne vhodnom prostredí, blízko regionálnej urbanizačnej osi, v území vybavenom takmer kompletnou dopravnou a technickou infraštruktúrou. Leží v atraktívnom území pre cestovný ruch, rekreáciu a športové využitie, v susedstve významných atraktivít cestovného ruchu Pieniny a Stará Ľubovňa na slovenskom území a Szczawnica na poľskom území. Priamo na území obce sa nachádza lyžiarske stredisko a pútnický areál. Územie obce poskytuje aj obmedzené zdroje surovín a produktov lesného hospodárstva a poľnohospodárstva.

Obec má všetky predpoklady a patričný potenciál pre navrhovaný rozvoj bývania, rekreácie a cestovného ruchu. Z hľadiska sociálnych dôsledkov je navrhovaný rozvoj územia nevyhnutný pre zabezpečenie zlepšenia možností pre rozvoj sociálnej infraštruktúry a životných podmienok obyvateľov obce.

Z hľadiska zachovania a ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt návrh územného plánu rešpektuje všetky známe opávnené záujmy ochrany prírody pri. Územný plán rešpektuje súčasný právny stav v oblasti investičnej výstavby a platnej nadradenej územnoplánovacej dokumentácie.

Plánovaný rozvoj obce pri dodržaní regulatívov stanovených v tomto územnom pláne bude pre riešenie územie obce Litmanová i jeho okolie prínosom z hľadiska optimálneho využívania územia, zlepšenia sociálnych pomerov a rozvoja obce a využitia technického vybavenia územia. Zakladá možnosť riadiť rozvoj obce v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja.

III. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

ZÁVAZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE LITMANOVÁ

1. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1.1. Závazná časť územného plánu obce vymedzuje :

- územný rozsah záväznosti územného plánu
- zásady a regulatívy funkčného a priestorového usporiadania a využitia územia
- zoznam verejnoprospešných stavieb a vymedzenia pozemkov na vykonanie asanácie
- vymedzenie zastavaného územia obce
- vymedzenie ochranných pásiem, chránených území a stavebných uzáver
- potrebu obstarania územných plánov zón
- zásady a regulatívy tvorby a ochrany životného prostredia.

1.2. Územný plán je spracovaný v zmysle zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a podľa vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

2. PLATNOSŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU

2.1. Územný plán obce Litmanová platí na administratívnom území obce Litmanová okres Stará Ľubovňa, ktoré je tvorené katastrálnym územím Litmanová číslo k.ú. 832944 s rozlohou 1795,66 ha.

2.2. Územný plán nadobúda platnosť dňom jeho schválenia obecným zastupiteľstvom. Závazná časť nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia účinnosti všeobecného záväzného nariadenia obce, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu obce, t.j. pätnástym dňom od jeho vyvesenia na úradnej tabuli obce po jeho schválení, ak v ňom nie je ustanovený neskorší začiatok účinnosti.

3. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A VYUŽÍVANIA ÚZEMIA OBCE VYŠNÉ RUŽBACHY

3.1. Zástavbu obce Litmanová v ďalšom období rozvíjať podľa týchto zásad:

- 3.1.1 obec rozvíjať podľa hlavnej urbanistickej osi danej cestou III. triedy
- 3.1.2 nové obytné plochy priamo nadväzovať na súčasné zastavané územie najmä na západnej strane súčasne zastavaného územia obce v lokalitách Durbachivka, Šitník a Zahorody a v lokalite Poľanky oproti hospodárskemu dvoru
- 3.1.3 navrhovanou výstavbou rozvíjať kompaktné zastavané územie obce polyfunkčného charakteru doplnenú potrebnou občianskou vybavenosťou
- 3.1.4 zariadenia občianskej vybavenosti rozvíjať prednostne v centre obce a pozdĺž cesty III. triedy formou rozvoja súčasných zariadení a premeny monofunkčných budov na polyfunkčné objekty občianska vybavenosť/bývanie, obnoviť objekt pôvodného obchodu
- 3.1.5 v zónach bývania môžu vznikať drobné živnostenské prevádzky obchodu alebo služieb, ktoré charakterom a rozsahom svojej činnosti nebudú negatívne ovplyvňovať okolité obytné prostredie
- 3.1.6 zachovať areál futbalového ihriska a doplniť chýbajúcu vybavenosť (tribúna, šatne a pod.)
- 3.1.7 rozvíjať športovo- rekreačný areál Fakľovka najmä rozširovaním ubytovacích zariadení pre voľný cestovný ruch aj individuálnu chatovú rekreáciu a nových druhov športovej infraštruktúry s cieľom celoročného využívania areálu
- 3.1.8 v lokalite Poľanky zachovať areál lyžiarskeho vleku s doplnením potrebnej vybavenosti
- 3.1.9 stabilizovať areál pútnického miesta na hore Zvir
- 3.1.10 zachovať areál poľnohospodárskeho dvora roľníckeho družstva, v nadväznosti naň rozvíjať areály špecifických druhov pôdohospodárskej výroby (obora lesnej zveri, chov rýb, rakov a pod.).

3.2. Základné výškové usporiadanie zástavby obce bude:

- 3.2.1 na plochách bývania v rodinných domoch a rekreácie v chatových osadách budovy najviac do dvoch podlaží so šikmou strechou s obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- 3.2.2 na plochách bytových domov budovy najviac do troch nadzemných podlaží so šikmou strechou s obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy
- 3.2.3 na plochách občianskej vybavenosti, rekreácie, cestovného ruchu a športu budovy najviac do troch nadzemných podlaží so šikmou strechou s obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy

3.3. Územie obce sa delí na základné štruktúrne jednotky – funkčné plochy. Funkčné plochy sú priestorovo vymedzené jednotky s rovnakou funkciou a stavebnou štruktúrou. Sú pospájané komunikačným systémom a technickou infraštruktúrou.

Základné funkčné plochy v obci sú nasledovné:

- **obytné plochy** - zastavané plochy bývania v rodinných alebo bytových domoch a integrovaných zariadení základnej občianskej vybavenosti, technického vybavenia územia a malých podnikateľských prevádzok neznižujúcich kvalitu bývania, neznečisťujúcich životné prostredie a nevyžadujúcich zvýšenú dopravnú obsluhu najmä nákladnými vozidlami
- **plochy občianskej vybavenosti** – zastavané plochy s prevládajúcou občianskou vybavenosťou – budovami pre obchod, služby, verejnú správu, administratívu, školstvo, zdravotníctvo, kultúru, stravovanie a ubytovanie
- **plochy pre cestovný ruch a rekreáciu** – zastavané plochy s budovami na ubytovanie a služby pre návštevníkov zariadení voľného cestovného ruchu, vyhradených rekreačných zariadení (napr. podnikové zariadenia) a individuálnej rekreácie (súkromné chaty)
- **výrobné a skladovacie plochy** – územia pre rozvoj hospodárskych podnikateľských činností v priemyselnej a poľnohospodárskej výrobe, skladovaní a spracovaní miestnych surovín
- **plochy športu** – areály športových zariadení pre rekreačný alebo výkonnostný šport

- **plochy zelene** – nezastavané plochy územia hospodárskej, rekreačnej súkromnej a verejnej zelene v zastavanom území a prírodnej krajine, sprievodnej, líniovej a ochrannej zelene
Ostatné plochy tvoria územie pôdohospodárskych činností, sú to plochy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

Tieto funkčné plochy sú vyznačené vo výkrese č.2 a 2a grafickej časti územného plánu príslušnou farebnou plochou v súlade s legendou výkresu.

4. URČENIE PRÍPUSTNÝCH, OBMEDZUJÚCICH A VYLUČUJÚCICH PODMIENOK PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH

- 4.1. Pre výstavbu na jednotlivých funkčných plochách na území obce Litmanová platia v tomto bode uvedené záväzné regulatívy. Základným regulatívom je funkčné využitie plochy, ktoré je znázornené vo výkresoch č.2 a 2a výkresovej časti územného plánu príslušnou farbou a štruktúrou plochy alebo jej ohraničenia (vysvetlenie je v legende výkresov).
- 4.2. Na jednotlivých funkčných plochách musí byť umiestnená na pozemku stavba s uvedenou hlavnou funkciou využitia a až následne s doplnkovou funkciou využitia. Stavba s hlavnou funkciou musí byť na pozemku dominantná a stavby s doplnkovou funkciou nesmú prekročiť objemovú hmotu hlavnej stavby.
- 4.3. V rámci regulatívov sa za zastavanú plochu považuje zastavaná plocha budovami a za plochu zelene plocha vegetácie na rastlom (prírodnom) teréne a nad podzemnými stavbami umiestnenými pod úrovňou pôvodného rastlého terénu.
- 4.4. Pre jednotlivé druhy funkčných plôch platia regulatívy:

RL1 PLOCHY RODINNÝCH DOMOV

a) hlavná funkcia: bývanie v rodinných domoch. Podiel plôch bývania v rodinných domoch musí byť viac ako 66%, v prípade ubytovania na súkromí 50 %.

b) doplnkové funkcie: maloobchod a služby do 100 m² úžitkovej plochy, malokapacitné zdravotnícke a predškolské zariadenia, prechodné ubytovanie (penzióny), nekomerčný drobný chov malých hospodárskych a spoločenských zvierat bez škodlivých vplyvov na okolité prostredie, maloplošné detské a športové ihriská.

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné areály, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, športové areály, administratívne budovy, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, komerčný chov hospodárskych a spoločenských zvierat, chov väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Objekty môžu byť jednoúčelové alebo polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené malokapacitné maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach, prach, vibrácie a nebezpečný odpad. Poľnohospodárska výroba je možná v rozsahu samozásobovania.

Stavby môžu mať najviac dve nadzemné podlažia so šikmou strechou bez využitého podkrovia alebo jedno nadzemné podlažie so šikmou strechou s obytným podkrovím, alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 5 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacimi alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 40 %, podiel plôch zelene minimálne 40 %. Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavňových miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN.

RL2 PLOCHY BYTOVÝCH DOMOV

a) hlavné funkcie: bývanie v bytových domoch. Podiel plôch bývania v budovách musí byť viac ako 66%.

b) doplnkové funkcie: základná občianska vybavenosť - maloobchod a služby do 100 m² úžitkovej plochy, detské a športové ihriská.

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, stavebné dvory, dopravné areály, samostatné prevádzky skladov, administratíva, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, chov hospodárskych a väčších exotických zvierat.

d) ďalšie podmienky: Objekty môžu byť polyfunkčné, v nich alebo na ich pozemkoch môžu byť umiestnené maloobchodné jednotky a zariadenia služieb, výrobné prevádzky remeselného charakteru do 3 zamestnancov, nenáročné na zásobovanie, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach, prach, vibrácie a nebezpečný odpad.

Stavby môžu byť bytové alebo polyfunkčné domy maximálne do troch nadzemných podlaží s plochou strechou alebo dvoch nadzemných podlaží a šikmou strechou s obytným podkrovím, alebo tomu

zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacími alebo radovými objektmi, zastavanosť pozemku budovami do 30 %, podiel plôch zelene minimálne 50 %. V polyfunkčných budovách doplnkové funkcie umiestnené na I. nadzemnom podlaží (prízemí). Parkovanie musí byť riešené na pozemku jednotlivých domov v počte odstavných miest minimálne zhodnom s počtom stanoveným podľa príslušnej STN. Garáže pre byty umiestnené v objekte.

RL3 PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI

a) hlavné funkcie: zariadenia pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva poskytovaním maloobchodných, stravovacích, ubytovacích, obchodných, školských, zdravotníckych, sociálnych, kultúrnych alebo administratívnych služieb, ktoré musia mať väčšinový podiel vo využití podlažných plôch stavieb na jednotlivých pozemkoch.

b) doplnkové funkcie: bývanie v služobných bytoch, parky a parkovo upravené plochy zelene

c) neprípustné funkcie: priemyselné a poľnohospodárske výrobné zariadenia okrem výrobných služieb, veľkoobchodné sklady, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, stavebné dvory.

d) ostatné podmienky: Objekty môžu byť polyfunkčné, môžu obsahovať byty a malé výrobné prevádzky súvisiace so zariadením občianskej vybavenosti, neproduktujúce nadmerný hluk, zápach a nebezpečný odpad. Odporúča sa integrácia zariadení.

Stavby môžu byť maximálne trojpodlažné alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Zástavba samostatne stojacími objektmi alebo skupinovú, zastavanosť pozemku budovami do 50%, sadové úpravy areálovej zelene, podiel zelene minimálne 30%. Parkovanie zamestnancov a návštevníkov riešené na pozemku objektu alebo verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti. Garáže pre byty vstavané alebo podstavané pod objektmi.

RL4 PLOCHY REKREAČIE A CESTOVNÉHO RUCHU

a) hlavné funkcie rekreačná a obslužná, základná rekreačná vybavenosť– rekreačné zariadenia a areály s rekreačnými, športovými, ubytovacími a stravovacími službami, prechodné ubytovanie (hotely, penzióny, apartmánové domy, campingy), objekty na individuálnu rekreáciu (chaty, chalupy, rekreačné domy) ,

b) doplnkové funkcie: služby a bývanie (služobné byty) v rozsahu maximálne 1/3 podlažnej plochy objektu, športové areály, parky

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacími objektmi s vlastnými areálmi, alebo jednotlivé areály alebo zariadenia bez objektov. Zastavanosť pozemkov nadzemnými objektmi maximálne 30%, podiel zelene minimálne 50 % plochy pozemkov. Objekty max. trojpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy upravené krajinárskou zeleňou. V rámci areálov musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre užívateľov a návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL5 PLOCHY ŠPORTU

a) hlavné funkcie: športovo-rekreačná – maloplošné a veľkoplošné ihriská a športoviská, športové areály slúžiace neorganizovanej a organizovanej telovýchove, ihriská, haly a štadióny so základným vybavením

b) doplnkové funkcie: nevýrobné služby a bývanie (služobné byty, prechodné ubytovanie), dopravné zariadenia

c) neprípustné funkcie: priemyselná a poľnohospodárska výroba a skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Zástavba samostatne stojacími objektmi s vlastnými areálmi alebo jednotlivé areály športovísk bez objektov. Budovy najviac trojpodlažné so šikmou strechou /obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. V rámci areálu alebo v dochádzkovej vzdialenosti musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou.

RL6 PLOCHY SEZÓNNYCH ŠPORTOV

- a) **hlavné funkcie:** športovo-rekreačná – športové plochy a areály zariadení pre sezónne zimné (lyžovanie) letné športy (napr. cyklistika), poľnohospodárska v letnom období
- b) **doplňkové funkcie:** stravovacie a ubytovacie služby pre návštevníkov, športové areály a služby pre letné športy (cyklistika, turistika), služobné byty, prechodné ubytovanie, lanové dopravné zariadenia
- c) **neprípustné funkcie:** priemyselná výroba a skladovanie, stavebné dvory, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov
- d) **ostatné podmienky:** športové plochy s lyžiarskymi dopravnými zariadeniami a súvisiacou infraštruktúrou, bez zástavby budovami. Budovy pre služby návštevníkom len vo vstupnom areáli pri prístupovej ceste. Budovy najviac trojpodlažné so šikmou strechou /obytným podkrovím alebo tomu zodpovedajúca výška stavieb, t.j. maximálne 11 m od úrovne rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Nezastavané plochy parkovo upravené. V rámci areálu alebo v dochádzkovej vzdialenosti musia byť riešené dostatočné parkovacie plochy pre návštevníkov jednotlivých zariadení, ozelenené vysokou zeleňou. Sezónne poľnohospodárske využitie formou trvalých trávnych porastov bez trvalých stavieb, oplôtky len sezónne. Výstavba oplôtenia jednotlivých pozemkov je neprípustná.

RL7 PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ A PRIEMYSELNEJ VÝROBY

- a) **hlavné funkcie:** zariadenia a areály poľnohospodárskej rastlinnej a živočíšnej výroby, priemyselnej výroby a výrobných služieb, spracovanie poľnohospodárskych produktov, sklady
- b) **doplňkové funkcie:** služby a maloobchodný predaj, energetické zariadenia, bývanie len vo forme služobných bytov alebo ubytovní v priestoroch spĺňajúcich hygienické požiadavky, najmä vo vstupných areáloch, zariadenia a areály lesnej výroby
- c) **neprípustné funkcie:** školské, športové, sociálne a zdravotnícke prevádzky s výnimkou podnikových zariadení, rekreácia a cestovný ruch,
- d) **ostatné podmienky:** Zástavba prevažne halová, výška budov maximálne 10 m od úrovne pôvodného rastlého terénu s výnimkou technologických zariadení. Zastavanosť pozemku budovami do 50%, podiel plôch zelene minimálne 20 %. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Súčasťou zariadení musia byť parkovacie plochy pre zamestnancov.

RL8 PLOCHY TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- a) **hlavné funkcie:** špecifické areály technických zariadení umiestnené podľa technických požiadaviek na ich funkciu
- b) **doplňkové funkcie:** administratívne prevádzky, energetické zariadenia, služobné byty alebo ubytovacie zariadenia na plochách mimo ochranné pásma,
- c) **neprípustné funkcie:** v prípade, že ide o zariadenia s pásmom hygienickej ochrany, nesmú byť na ploche týchto zariadení a v ich ochranných pásmach obytné, zdravotnícke, školské a stravovacie zariadenia.
- d) **ostatné podmienky:** Budovy najviac dvojpodlažné s podkrovím alebo tomu zodpovedajúcu výšku stavieb, t.j. maximálne 7 m od úrovne pôvodného rastlého terénu po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. Vnútroareálové plochy musia byť upravené ako spevnené alebo zelené plochy. Parkovanie riešené v areáli.

RL9 ZÁHRADY

- a) **hlavné funkcie:** rekreačná, poľnohospodárska malovýroba pre samozásobovanie
- b) **doplňkové funkcie:** skladovanie poľnohospodárskych plodín, drobných úžitkových zvierat
- c) **neprípustné funkcie:** bývanie, občianska vybavenosť, výroba, energetické zariadenia, dopravné areály, odpadové hospodárstvo
- d) **ostatné podmienky:** zástavba drobnými stavbami s doplnkovou funkciou ku budovám na susediacich pozemkoch - drobné úžitkové, skladovacie a rekreačné stavby a zariadenia, zastavanosť pozemkov budovami najviac 10 %, minimálny podiel zelene 60 %.

RL10 VEREJNÁ ZELEŇ

- a) **hlavné funkcie:** parky, parkovo upravené plochy
- b) **doplňkové funkcie:** rekreácia, detské ihriská, maloplošné športoviská, stravovanie (občerstvenie)

c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, dopravné areály, odpadové hospodárstvo.

d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných stavieb, súvisiacich s rekreačným alebo športovým využitím plochy, zastavanosť pozemkov budovami najviac 10 %.

RL11 KRAJINNÁ A SPRIEVODNÁ ZELEŇ

a) hlavné funkcie: nelesná prírodná, ochranná alebo hospodárska zeleň – porasty stromov a krov

b) doplnkové funkcie: rekreácia a šport, vodozádržná, ekologická

c) neprípustné funkcie: bývanie, výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.

d) ostatné podmienky: Plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných stavieb súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy.

RL12 LÚKY, PASIENKY

a) hlavné funkcie: poľnohospodárska pestovateľská a chovateľská činnosť veľkovýrobného alebo malovýrobného charakteru

b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov a ustajnenie hospodárskych zvierat, individuálna rekreácia

c) neprípustné funkcie: trvalé bývanie, skládkovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: možnosť výstavby polyfunkčných hospodársko- rekreačných budov na skladovanie poľnohospodárskych produktov, sezónne ubytovanie a individuálnu rekreáciu v drobných alebo jednoduchých stavbách s max. zastavanou plochou 100 m², prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky, oplôtky, ohrady, košiare a pod.). Na jednotlivých pozemkoch môže byť maximálne jedna budova, najviac jednopodlažná so šikmou strechou a využiteľným pokrovím, minimálna vzdialenosť budov 30 m.

RL13 CINTORÍN

a) hlavné funkcie: pohrebisko

b) doplnkové funkcie: pohrebné služby, park

c) neprípustné funkcie: všetky druhy objektov okrem budov pre prevádzku cintorína a súvisiacich služieb,

d) ostatné podmienky: Jednopodlažné stavby so šikmou strechou, architektonicky náročne riešené, so sadovými úpravami celého areálu, dláždené vonkajšie spevnené plochy. Zastavanosť pozemku budovami max.5%, podiel plôch zelene minimálne 20%. Parkovanie návštevníkov riešené v areáli alebo na verejnom parkovisku dostatočnej kapacity a v primeranej dostupnosti.

RL14 LES

a) hlavné funkcie: hospodárska

b) doplnkové funkcie: rekreácia a šport

c) neprípustné funkcie: bývanie, priemyselná výroba, skladovanie, energetické zariadenia, doprava, odpadové hospodárstvo.

d) ostatné podmienky: plochy bez zástavby trvalými objektmi okrem drobných alebo jednoduchých stavieb, súvisiacich s hospodárskym, rekreačným alebo športovým využitím plochy.

RL15 ORNÁ PÔDA

a) hlavné funkcie: poľnohospodárska rastlinná výroba

b) doplnkové funkcie: dočasné skladovanie poľnohospodárskych produktov

c) neprípustné funkcie: výstavba budov okrem dočasných objektov slúžiacich poľnohospodárskej výrobe, fotovoltické zariadenia a elektrárne, skládkovanie odpadov.

d) ostatné podmienky: Plochy bez zástavby trvalými objektmi, prípustné je prechodné umiestnenie s poľnohospodárskou výrobou súvisiacich dočasných objektov (stohy a iné formy sezónneho skladovania, strážne boudky a pod.).

RL16 PLOCHY DOPRAVY

a) hlavné funkcie: plochy pre dopravu a dopravné zariadenia, služby pre motoristov

- b) doplnková funkcia:** maloobchodný predaj, energetické zariadenia
- c) neprípustné funkcie:** bývanie, rekreácia, výchovné, športové a zdravotnícke prevádzky.
- d) ďalšie podmienky:** Pozemky pre automobilové, pešie a cyklistické komunikácie a železničné trate, cestné a železničné zariadenia a súvisiace technické zariadenia. Zástavba areálov dopravných zariadení budovami maximálne s dvoma nadzemnými podlažiami alebo tomu zodpovedajúcou výškou max. 8 m po odkvap šikmej alebo atiku plochej strechy. V rámci vstupných areálov administratívne budovy, parkovacie plochy pre zamestnancov a parkové úpravy. Vnútroareálové komunikácie a parkoviská musia byť spevnené, nezastavané plochy využité na vnútroareálovú zeleň. Zastavanosť pozemku budovami do 30 %, podiel zelene minimálne 20 %.

RL17 VODNÉ TOKY A NÁDRŽE

- a) hlavné funkcie:** vodné toky a nádrže, nezastavané plochy s vodohospodárskou funkciou
- b) doplnkové funkcie:** športovo - rekreačná, hospodárska (rybárstvo, chov vodnej hydiny a živočíchov), vodozádržná, protipovodňová
- c) neprípustné funkcie:** priemyselná výroba, skladovanie, dopravné areály, zariadenia na zneškodňovanie odpadov.
- d) ostatné podmienky:** úprava tokov vegetačnou formou, vodopriepustnými materiálmi, zachovanie alebo obnova sprievodnej zelene, v zastavanom území môže byť parkovo upravená, mimo zastavané územie prirodzená krajinná zeleň, neoploštené plochy pobrežných pozemkov vodných tokov v šírke 5 m od brehovej čiary.

RL18 POLDRE

- a) hlavné funkcie:** protipovodňová, vodozádržná
- b) doplnkové funkcie:** poľnohospodárska -trvalé trávne porasty
- c) neprípustné funkcie:** všetky ostatné funkcie
- d) ostatné podmienky:** suché alebo polosuché (čiastočne s trvalou hladinou vody) retenčné priestory pre dočasné zadržiavanie odtoku povrchových vôd, technické riešenie musí umožňovať trvalú priechodnosť pre vodné živočíchov.

5. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA OBČIANSKEHO VYBAVENIA ÚZEMIA

- 5.1. Zásady priestorového usporiadania občianskej vybavenosti:
- v obci rozvíjať občiansku vybavenosť prednostne pozdĺž hlavnej ulice - prietahu cesty III. triedy
 - na vytvorenie nových zariadení občianskej vybavenosti je možné aj prestavať existujúce objekty alebo ich časti (najmä na prízemí) alebo nové priestory ku nim pristavať
- 5.2. Pre zariadenia občianskej vybavenosti využívať a intenzifikovať využitie terajších zariadení a areálov:
- pre školstvo a sociálne služby rozvíjať súčasný areál materskej školy
 - pre kultúrno-spoločenské účely využívať priestory kultúrneho domu
 - pre šport chrániť a rozvíjať areál futbalového ihriska .
- 5.3. Rozvoj maloobchodných zariadení a menších prevádzok služieb je možný aj vytváraním živnostenských prevádzok v rámci rodinných a bytových domov alebo ich pozemkov v zónach bývania.
- 5.4. V areáli materskej školy rozšíriť zariadenia na telesnú výchovu, doplniť malú telocvičňu. Rozšíriť kapacitu pre mimoškolskú výchovu je možné rozširovaním školského klubu alebo detašovaného pracoviska základnej umeleckej školy.
- 5.5 Futbalový areál dobudovať o kvalitnejšie zázemie (šatne, sociálne zariadenia, administratívne priestory) a tribúnu pre divákov.

6. ZÁSADY A REGULATÍVY UMIESTNENIA VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

6.1. Automobilové komunikácie

6.1.1. Nadradenú cestnú sieť na území obce tvorí existujúca cesta III. triedy, v návrhovom období doplnená o jej preložku mimo zstavné územie obce, a navrhovanú cestu III. triedy Kamienka - Litmanová. Tieto cesty majú v zastavnom území obce funkciu zberných ciest.

6.1.2. Komunikačnú sieť ZÁKOSu dopĺňajú miestne obslužné cesty funkčnej triedy MO a MOU. Málo dopravne zaťažené komunikácie v stiesnených podmienkach môžu byť funkčnej triedy D1 - obytná zóna.

6.1.3. Zberné cesty musia mať obojstranné chodníky, odporúčané sú aj zelené pásy. Miestne obslužné cesty musia mať aspoň jednostranný chodník, komunikácie funkčnej triedy D1 sa budujú bez samostatných chodníkov. Miestne cesty musia mať verejné osvetlenie.

6.1.4. Uličný priestor zberných ciest kategórie MZ 8/50 musí mať šírku minimálne 10 m, kategórie MO 7,5 minimálne 9,0 m a kategórie MO 6,5 minimálne 8,0 m. Uličný priestor komunikácií kategórie D1- obytná zóna musí mať šírku minimálne 4 m pri jednosmernej a 6 m pri obojsmernej premávke.

6.2. Hromadnú cestnú osobnú dopravu zabezpečujú prímestské autobusové linky regionálnej dopravy zo Starej Ľubovne . Trasa linky vedie po ceste III. triedy. Pre zastávky je potrebné dobudovať zastávkové niky s prístreškami a spevnené nástupištia.

6.3. Cyklistická doprava

6.3.1. Cyklistická doprava môže na území obce využívať všetky automobilové cesty v súlade s pravidlami cestnej premávky.

6.3.2. Hlavné cyklistické trasy majú viesť po samostatných cestičkách pre cyklistov, miestnych cestách alebo účelových cestách do Jarabiny a Kamienky a na horské sedlá Rozdiľ a Vábec .

6.3.3. Rekreačné cyklistické trasy majú viesť po cestičkách pre cyklistov, miestnych alebo ukľudnených komunikáciách kategórie D1 – OZ šírky minimálne 3 m, alebo po spevnených aj nespevnených účelových, poľných a lesných cestách.

6.3.4. Cyklistické trasy je potrebné vybaviť orientačným a informačným systémom a odpočívadlami.

6.3.5. Pre bezpečnosť cyklistickej dopravy je vhodné na automobilových komunikáciách, po ktorých sú vedené cyklotrasy, obmedziť maximálnu rýchlosť na 30 km/hod, prípadne vytvárať cyklistické ulice.

6.4. Pešie komunikácie a plochy

6.4.1. Pešie chodníky pozdĺž miestnych ciest majú byť minimálne jednostranné, pozdĺž cesty III. triedy obojstranné. V uliciach kategórie D1 – obytná zóna samostatné chodníky budované byť nemusia.

6.4.2. Rekreačné pešie trasy viesť plochami verejnej zelene, rekreačnými zónami a nezastavaným prírodným územím v katastri obce. Majú byť vedené v samostatných trasách, môžu však využívať účelové cesty. Majú byť vybavené drobnou architektúrou (lavičky, prístrešky a pod.) a orientačným a informačným systémom.

6.4.3. Udržiavať a skvalitňovať sústavu značených turistických trás a ich vybavenia orientačným systémom a drobnou architektúrou.

6.4.5. Sieť existujúcich turistických trás doplniť o trasu prechádzajúcu z obce cez vyhliadkovú vežu na Fakľovke na hraničný hrebeň s napojením na turistickú trasu v lokalite Vrchriečky. Vybudovať náučný chodník k miestnej ľadovej jaskyni.

6.5. Statická doprava

6.5.1. Statická doprava zahŕňa odstavné plochy, parkoviská a garáže pre motorové vozidlá. Zariadenia statickej dopravy sa umiestňujú v obytnej, výrobnjej aj rekreačnej zóne. Odstavné plochy a garáže musia mať kapacitu zodpovedajúcu stupňu motorizácie min.1:2,5.

6.5.2. Parkovacie státa pre obytnú zástavbu je potrebné riešiť na pozemkoch jednotlivých domov.

6.5.3. Parkovacie miesta pre osobné automobily musia byť súčasťou areálov občianskej vybavenosti a výrobných areálov.

6.5.4. Parkoviská pre nákladné automobily a autobusy sa môžu umiestňovať len vo výrobnjej a skladovacej zóne.

6.5.5. *Parkoviská s kapacitou nad 20 parkovacích miest je potrebné vybaviť nabíjacími stanicami pre elektromobily.*

6.5.5. *Pri všetkých objektoch občianskej vybavenosti, športu, rekreácie a cestovného ruchu je potrebné vybudovať parkoviská pre cyklistov s kapacitou minimálne 20% potreby parkovania pre motorové vozidlá stanovenej podľa STN 73 6110.*

6.7. Železničná doprava

6.7.1. *V katastri obce je možné vybudovať úsek osobitnej dráhy - turistickej úzkokolejnej železnice Piwniczna-Zdrój - Stará Ľubovňa.*

6.7.2. *Železničnú zastávku na úzkokolejnej železnici vybudovať v lokalite Poľanky, prípadne aj pod horu Zvir.*

6.7.4. *Všetky železničné priecestia na území obce musia byť zabezpečené.*

6.8. Letecká doprava

6.8.1. *V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne zariadenie alebo ochranné pásmo zariadení leteckej dopravy.*

6.8.2. *V zmysle leteckého zákona je Dopravný úrad dotknutým orgánom v povoľovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov a stavieb pre letecké pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenia, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činnosti alebo využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje ak:*

- *sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 m a viac nad terénom,*
- *môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov alebo leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia veľmi vysokého napätia 110 kV a viac, veterné turbíny, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice,*
- *môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, veterné turbíny a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1 000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.*

6.9. Zásobovanie vodou

6.9.1. *Obec bude zásobovaná pitnou vodou zo spoločného verejného vodovodu s rekreačnou oblasťou Fakľovka. Zdrojom vody sú pramene v lokalite V mľanicách.*

6.9.2. *Vodovodnú sieť v obci budovať a rozširovať potrubím minimálneho priemeru DN 100. Trasy navrhovaných vodovodných potrubí viesť v miestnych komunikáciách, zelených pásoch alebo chodníkoch.*

6.9.3. *Akumuláciu vody pre obec zabezpečiť v samostatnom vodojeme pre každé tlakové pásmo.*

6.9.4. *Na zníženie podielu pitnej vody na celkovej potrebe vody je potrebné využívať úžitkovú vodu z individuálnych zdrojov (studní) alebo zachytenú dažďovú vodu z retenčných nádrží.*

6.9.5. *Zástavba v odľahlých samostatných lokalitách (chaty, chatové osady, pútnický aerál) bude vodou zásobovaná zo samostatných vodných zdrojov (studní, zachytených prameňov).*

6.10. Odkanalizovanie

6.10.1. *Splaškové vody z obce odvádzať verejnou kanalizáciou do navrhovanej obecnej čistiarne odpadových vôd.*

6.10.2. *Verejnú kanalizáciu budovať stokami priemeru min. DN 300, vedených v zelených pásoch alebo pod chodníkmi a pešími plochami.*

6.10.3. *Splaškové vody v odľahlých lokalitách zneškodňovať v lokálnych domových čističkách alebo zachytávať v nepriepustných žumpách a vyvážať na likvidáciu do ČOV.*

6.11. Povrchové vody

6.11.1. *Ochranu zastavaného územia obce pred povodňami zabezpečiť dostatočnou úpravou vodných tokov na prietok Q_{100} ročnej vody.*

6.11.2. *Pre ochranu zastavaného územia obce pred prívalovými vodami z drobných vodných tokov v ich povodí nad zastavaným územím obce budovať malé vodné nádrže, poldre, prehrádzky a spomaľujúce vodné prahy (hradenie bystrín).*

6.11.3. Na ochranu súčasne zastavaného územia obce realizovať vegetačné úpravy tokov so stabilizovanými brehmi a obnovou sprievodnej zelene.

6.11.4. Na zníženie povodňových javov, zlepšenie využitia prírodných vôd, mikroklimatických pomerov v obci a úsporu pitnej vody je pri každej novej výstavbe alebo významnej rekonštrukcii investor stavby povinný zrealizovať vodozádržné opatrenia, ak sa jedná o nepriepustnú plochu väčšiu ako 50 m² s dobou životnosti dlhšou ako 5 rokov. Pri ostatných stavbách sa tieto opatrenia odporúčajú.

6.11.5. Vodozádržnými opatreniami sú opatrenia na minimalizáciu alebo úplné vylúčenie odvádzania dažďových vôd do verejnej splaškovej kanalizácie a ich priameho odvádzania do vodných tokov. Sú to opatrenia na vytvorenie záchytných priekop, zasakovanie dažďových vôd do terénu, spomalenie ich odtoku z územia alebo ich zachytenie do pozemných alebo podzemných nádrží na ďalšie využitie formou úžitkových vôd.

6.11.6. V rámci odvádzania dažďových vôd je každý stavebník, vlastník alebo správca nehnuteľnosti povinný realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území a opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ustanovením § 36 ods. 17 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a v zmysle § 9 Nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z.

6.11.7. Na vodných tokoch sa nesmú stavať stavby alebo realizovať opatrenia brániace migrácii vodných živočíchov, na rieke Poprad ani plavbe malých vodných plavidiel. MVE Ružbašská Miláva musí mať vybudovaný funkčný rybovod a plavebný kanál pre malé vodné plavidlá.

6.12. Zásobovanie elektrickou energiou

6.12.1. Na zásobovanie obce el. energiou bude využívané existujúce 22kV vzdušné el. vedenie napojené z ES 110/22 kV St. Ľubovňa. Z tohto vedenia sú vyvedené odbočky pre napojenie transformačných staníc 22/0,4 kV na území obce.

6.12.2. Zabezpečenie novo navrhovaných odberov v zastavanom území obce bude z existujúcich trafostaníc, ktoré budú podľa potreby rekonštruované na požadovaný výkon, a v novo navrhovaných lokalitách novými distribučnými trafostanicami. Trafostanice v zastavanom území prepájať zemnými káblami smyčkováním s cieľom budovania mrežovej sústavy VN rozvodov. Pri rekonštrukciách VN a NN rozvodov je potrebné realizovať ich formou káblov uložených v zemi.

6.12. Telekomunikačné rozvody

6.12.1. Na pripojenie obce Litmanová na pevnú telekomunikačnú sieť slúži optický kábel napojený z ústredne Stará Ľubovňa.

6.12.2. Telekomunikačné vedenia v v obci budovať formou siete fttb z optických káblov uložených v zemi.

6.12.3. Pre zabezpečenie služieb ISDN je potrebné počítať s počtom dvoch pripojení na byt alebo prevádzku.

6.13. Zásobovanie plynom

6.13.1. Zásobovanie obce zemným plynom je zabezpečené z nadradenej sústavy VTL plynovodu Hniezdne - Kamienka prípojkou pre RS Jarabina. Ako zdroj zemného plynu pre obec slúži regulačná stanica plynu Jarabina 1200 m³/hod. a prírodný plynovod do obce vedený pozdĺž cesty III. triedy.

6.13.2. Rozvodnú plynovodnú sieť dobudovať vo všetkých zónach navrhovanej výstavby. V zastavanom území bude prevádzkovaná stredotlaková plynová sieť s prevádzkovým tlakom do 0,3 MPa.

6.14. Zásobovanie teplom

6.14.1. V obci Litmanová bude zásobovanie teplom decentralizované, riešené individuálne pre každý objekt.

6.14.2. Pri vykurovaní budov uprednostňovať obnoviteľné zdroje energie - tepelné čerpadlá, fotovoltické panely, geotermálnu energiu a pod.

7. ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLÔCH ZELENE

7.1. Na území obce je nutné prednostne zabezpečiť ochranu národných kultúrnych pamiatok a ostatných pamiatkových objektov v súlade s ustanoveniami § 32 pamiatkového zákona.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF), je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.

7.2. Krajský pamiatkový úrad Prešov určil na základe evidovaných archeologických lokalít územia s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi:

1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)

2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.

Všetky výkopové a stavebné práce v týchto lokalitách je potrebné ohlásiť príslušnému orgánu pamiatkovej starostlivosti.

7.3. Krajský pamiatkový úrad Prešov v zmysle pamiatkového zákona v spolupráci s príslušným stavebným úradom, pri vykonávaní akejkoľvek stavebnej, či inej hospodárskej činnosti, zabezpečuje podmienky ochrany archeologických nálezísk aj mimo uvedených území s evidovanými a predpokladanými archeologickými nálezmi v procese územného a stavebného konania.

7.4. Základnými prvkami územného systému ekologickej stability sú biocentrá a biokoridory, ktoré sú vyznačené vo výkresovej časti ÚPN obce:

Biokoridory regionálneho významu

Regionálny biokoridor SL 72 Eliášovka-Malý Lipník

Regionálny biokoridor SL-63 Potok Veľký Lipník

Regionálny biokoridor SL-70 Jarabinské tiesňavy

Biocentrá regionálneho významu podľa R-ÚSES okresu Stará Ľubovňa (2019)

Regionálne biocentrum SL-26 Okrúhle

Regionálne biocentrum SL-34 Litmanovský potok

Regionálne biocentrum SL-23 Vrchriečky

Biokoridor miestneho významu navrhnuté v rámci ÚPN obce

MBk Litmanovský potok

Biocentrá miestneho významu navrhnuté v rámci ÚPN obce

MBc Pieninské bradlá

7.5. Zásady umiestňovania reklamných stavieb a zariadení

Na území obce Litmanová sa reklamné stavby a zariadenia umiestňujú v súlade s nasledujúcimi zásadami:

7.5.1. V zastavanom území a na zastávkach verejnej dopravy sa smú umiestňovať reklamné zariadenia integrované do objektov drobnej architektúry a umiestnené na obvodových stenách objektov. Zariadenie umiestnené na budove musí byť prispôbené jej architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily, nesmie byť svietiace prerušovaným svetlom a obsahovať zvukové zariadenie, nesmie presahovať hrebeň strechy budovy a byť umiestnené naprieč uličným profilom

7.5.2. V zastavanom území obce sa smú umiestňovať reklamné stavby, na ktorých najväčšia informačná plocha je menšia ako 3 m². Môžu byť svietiace alebo osvetlené neprerušovaným svetlom, takéto zariadenia môžu byť umiestnené minimálne 7 m od okien priľahlých budov a nesmú presahovať odkvap alebo atiku budovy. Môžu byť umiestnené len na spevnených peších plochách a priestranstvách v miestach, kde netvoria prekážku pohybu chodcov a cyklistov a rozhľadu vodičov, vo vzdialenosti minimálne 10 m od inej

reklamnej stavby. Zariadenie umiestnené na budove musí byť prispôsobené jej architektúre a nesmie rušiť základné členenie priečelia a jeho významné detaily, nesmie byť svietiace prerušovaným svetlom, obsahovať zvukové zariadenie a nesmie byť umiestnené naprieč uličným profilom

7.5.3. Mimo zastavané územie obce sa nesmú umiestňovať samostatne stojace reklamné stavby na ktorých najväčšia informačná plocha je väčšia ako 3 m² s výnimkou propagácie kultúrnych pamiatok a miestnych rekreačných a turistických zariadení. Takéto stavby môžu byť na nezastavaných plochách vo vzdialenosti minimálne 5 m od existujúcich drevín a 20 m od okien priľahlých budov okrem zariadení umiestnených kolmo na fasádu budovy. Môžu byť umiestnené len na miestach, kde netvoria prekážku pohybu chodcov a cyklistov a rozhľadu vodičov, umiestnené minimálne 30 m od inej reklamnej stavby. Môžu byť svietiace alebo osvetlené neprerušovaným svetlom a nesmú obsahovať zvukové zariadenie

7.5.4. V súlade s § 30 odsek 3 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov umiestniť reklamu, reklamné, informačné, propagačné alebo technické zariadenie, ktoré nie je stavbou, na nehnuteľnej kultúrnej pamiatke možno len na základe rozhodnutia príslušného krajského pamiatkového úradu. Ak umiestnenie reklamy, reklamného, informačného, propagačného alebo technického zariadenia povoľuje stavebný úrad, krajský pamiatkový úrad vydá záväzné stanovisko z hľadiska záujmov chránených týmto zákonom a je v konaní stavebného úradu dotknutým orgánom.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

8.1. Ovzdušie

Na území obce Litmanová nesmú byť umiestnené prevádzky, ktoré by prekračovali prípustné limity znečisťovania ovzdušia a hlučnosťou ohrozovali okolie nad prípustnú mieru.

Na vykurovanie, varenie a ohrev teplej vody sa majú prednostne využívať ekologické obnoviteľné zdroje tepla (tepelné čerpadlá, fotovoltika, geotermálna energia).

8.2. Voda

Obyvatelia a návštevníci obce budú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu, napojeného na miestne vodárenské zdroje.

Na zabezpečenie čistoty povrchových a podzemných vôd bude v obci rozširovaná kanalizačná sústava zabezpečujúca odvádzanie splaškových vôd na vyčistenie v čistiarni odpadových vôd Litmanová. Splaškové vody z budov, ktoré z technických alebo ekonomických dôvodov nebude možné pripojiť na verejnú kanalizáciu, musia byť čistené v domových čistiarnach alebo zhromažďované vo vodotesných nádržiach so zabezpečením ich vývozu na likvidáciu v čistiarni odpadových vôd.

Na zabezpečenie ochrany obce pred povodňami je potrebné realizovať opatrenia na úpravu vodného režimu v krajine. Tu je potrebné zachytiť časť odtoku záchytnými rigolmi a prehrádzkami v erózných ryhách. Na malých vodných tokoch je potrebné budovať prehrádzky, poldre a malé vodné nádrže. Súčasťou celkovej koncepcie nakladania s vodou majú byť aj opatrenia na zadržiavanie a využívanie dažďovej vody v zastavanom území obce najmä ako úžitkovej vody na zavlažovanie záhrad a verejnej zelene.

8.3. Pôda

Na ochranu pôdy proti povrchovej vodnej erózii je potrebné v krajine vytvárať na svahoch zatrávnené medze, biopásky a zasakovacie pásy, proti veternej erózii vysádzať vetrolamy pozdĺž verejných a účelových ciest v poľnohospodárskej krajine.

8.4. Zeleň

Prírodnú zeleň v riešenom území predstavujú plochy lesa a sprievodná líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a erózných rýh. V hospodárskych lesoch uprednostniť prebierkový spôsob ťažby a prirodzenú obnovu lesa. Sprievodnú zeleň je potrebné chrániť, má významnú pôdoochrannú a ekologickú funkciu. Najvýznamnejšou je sprievodná zeleň potoka Veľký Lipník ktorá je vyhlásenou prírodnou pamiatkou s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a je preto bezzásahovým územím. Pobrežné lužné

porasty majú bioekologickú, priestorotvornú a klimatickú funkciu, preto je nutné zachovať ich a doplniť aj v úsekoch vybudovaných úprav jednotlivých tokov.

Základnou zložkou zelene v zastavanom území bude okrasná, obytná a úžitková zeleň na pozemkoch rodinných a bytových domov. Je potrebné podporovať vhodné členenie pozemkov rodinných domov a vytváranie obytných a okrasných zelených plôch na nich, odčleňovanie hospodárskej časti a zelene do zadnej časti pozemkov v obci.

Všetky plochy verejnej zelene je potrebné upraviť a udržiavať ako malé parkovo upravené plochy. Pri výsadbe verejnej treba uprednostňovať domáce druhy drevín a krovín, ktoré sú ekologicky a esteticky vhodnejšie a vyžadujú menšiu starostlivosť a náklady na údržbu ako cudzokrajné rastliny

9. VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Do zastavaného územia obce stanoveného v územnom pláne sú zahrnuté všetky súčasne zastavané a na zastavanie určené plochy v katastri obce. Takto vymedzené zastavané územie obce je vyznačené v grafickej časti územného plánu, vo výkrese č.2 „Komplexný návrh priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou a verejnoprospešnými stavbami“. Hranica je vedená po majetkoprávných hraniciach podľa podkladu pozemkovej katastrálnej mapy. Vymedzené zastavané územie obce stanovené v súlade s § 11 ods. 5 písm. e) stavebného zákona má rozlohu 88,47ha.

10. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

10.1. V katastrálnom území obce Litmanová sa nachádzajú ochranné pásma a chránené územia vyplývajúce z príslušných noriem a všeobecne záväzných predpisov alebo príslušných rozhodnutí. Sú to:

- ochranné pásmo cesty III. triedy v šírke 20 m od osi cesty mimo zastavaného územia obce vymedzeného v platnom územnom pláne obce
- ochranné pásmo dráhy osobitného určenia 30 m od osi krajnej koľaje
- pásmo hygienickej ochrany ČOV 25 m od hranice pozemku s podmienkou použitia uzavretej technológie s čistením odvádzaného vzduchu
- ochranné pásmo lesa do vzdialenosti 50 m od hranice lesných pozemkov
- ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie mimo súvisle zastavané územia alebo územia určeného na zastavanie vymedzené zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu alebo potrubia stokovej siete verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti:
 - a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane
 - ochranné pásmo 22 kV VN el. vedenia v šírke 10 m od krajného vodiča
 - ochranné pásmo diaľkových káblov v šírke 2 m
 - ochranné pásma plynovodov:
 - a) 4 m pre plynovody všetkých tlakových úrovní s menovitou svetlosťou do 200 mm
 - b) 1 m pre plynovody, ktorými sa rozvádza plyn na zastavanom území obce
 - c) 8 m pre technologické objekty plynovodov (RS).

Na zabezpečenie ochrany a údržby vodných tokov je nutné zachovať nezastavané pobrežné pozemky v šírke 5 m od brehovej čiary na obe strany.

V katastri obce sa nachádzajú vyhlásené chránené územia prírody. Tok potoka Veľký Lipník od južného okraja obce je Prírodnou pamiatkou Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany. V katastri obce je viacero skalných brál, ktoré sú súčasťou územia európskeho významu SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2.stupňom ochrany podľa zákona o OPK. Ostatná časť riešeného územia leží v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok (ďalej ÚZPF), je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- *Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.*
V bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (10 m od obvodového plášťa) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť jej pamiatkové hodnoty.

Krajský pamiatkový úrad Prešov určil územia s predpokladanými archeologickými nálezmi:

- 1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)*
- 2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.*

Na zabezpečenie ochrany a údržby vodných tokov je nutné zachovať nezastavané pobrežné pozemky v šírke 5 m od brehovej čiary na obe strany.

Riešené územie leží v 1. stupni ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny okrem vodného toku Poprad, ktorého pozemky sú súčasťou územia európskeho významu s 2. stupňom ochrany.

10.2. V Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, je zapísaná národná kultúrna pamiatka:

- *Kostol gr.kat. sv. Michala Archanjela, č. ÚZPF 10110/1, parcela KN-C č.1 k.ú. Litmanová.*
V bezprostrednom okolí národnej kultúrnej pamiatky (10 m od obvodového plášťa) nemožno vykonávať stavebnú ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť jej pamiatkové hodnoty.

Ochranné pásmo národných kultúrnych pamiatok je 10 m od obvodu stavby alebo hranice pozemku, ak je súčasťou pamiatky.

10.3. V k.ú. Litmanová sú archeologické lokality:

- 1. historické jadro obce – územie s predpokladanými archeologickými nálezmi z obdobia novoveku (prvá písomná zmienka o obci z roku 1564)*
- 2. ojedinelé a bližšie nelokalizované nálezy : severne od intravilánu obce – nálezy pravekej štiepanej kamennej industrie.*

10.4. Výstavba na potenciálne zosuvných plochách je podmienená vypracovaním inžiniersko-geologického posudku a realizáciou v ňom stanovených podmienok a opatrení na zabezpečenie stability budov a územia. Na ploche aktívneho zosuvu je výstavba zakázaná do doby realizácie sanačných opatrení.

10.5. Na území obce sa nachádzajú oblasti stredného radónového rizika v rozsahu tak, ako je vyznačená v grafickej časti územného plánu. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia. Stavby v takých územiach nesmú mať nevetrané suterénne priestory, odporúča sa plynutesná izolácia spodnej stavby.

11. PLOCHY NA VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, NA VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, NA ASANÁCIU A NA CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

11.1. Plochami na verejnoprospešné stavby sú pozemky dotknuté výstavbou verejnoprospešných stavieb, ktoré sú uvedené v bode 13. tejto záväznej časti územného plánu.

11.2. Na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov (pozemkové úpravy) sú určené plochy navrhovanej výstavby.

11.3. Na asanáciu nie sú vymedzené žiadne plochy.

11.4. Na území obce sa určujú plochy na chránené časti krajiny:

- Prírodná pamiatka Litmanovský potok s 5. stupňom ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a ochranným pásmom v šírke 60 m od brehovej čiary s 3. stupňom ochrany.
- SKUEV0339 Pieninské bradlá s 2. stupňom ochrany podľa zákona o OPK.

12. POTREBA OBSTARANIA ÚZEMNÝCH PLÁNOV ZÓNY

Potreba obstarania územných plánov zóny sa nestanovuje.

13. ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Verejnoprospešné stavby sú stavby verejného záujmu, slúžiace širokej verejnosti a nevyhnutné pre zabezpečenie potrebných životných podmienok obyvateľov. Podľa stavebného zákona musia vyplynúť z riešenia územného plánu a musia byť v rámci neho schválené.

Vzhľadom na ich vymedzenie verejnoprospešnými stavbami sú najmä stavby nekomerčných objektov občianskej vybavenosti, verejnej dopravnej infraštruktúry, inžinierskych sietí a zriaďovanie verejnej a izolačnej zelene. Na základe riešenia rozvoja obce územným plánom sú v obci Litmanová stanovené tieto verejnoprospešné stavby:

Označenie	Verejnoprospešné stavby občianskej vybavenosti
A-1	Obecný úrad
A-2	Materská škola, obecný polyfunkčný dom
A-3	Kultúrny dom, obecný polyfunkčný dom
A-4	Dom smútku
A-5	Cintorín
A-6	Hasičská zbrojnica
A-7	Verejné priestranstvá
A-8	Športový areál
A-9	Multifunkčné ihrisko
A-10	Detské ihrisko
A-11	Stanica úzkokoľajnej železnice
A-12	Zberný dvor a kompostovisko
A-13	Obecné nájomné byty
A-14	Areál obecných služieb
A-15	Dom sociálnych služieb
A-16	Vyhliadková veža
	Verejnoprospešné dopravné stavby
B-1	Cesta III. triedy
B-2	Chodníky pri ceste III. triedy
B-3	Verejné parkoviská
B-4	Miestne cesty a chodníky
B-5	Účelové cesty
B-6	Úzkokoľajná železnica
B-7	Autobusové zastávky
B-8	Cyklistická cestička
B-9	Cyklotrasy
B-10	Turistické trasy
	Verejnoprospešné stavby technickej vybavenosti
C-1	Inžinierske siete a zariadenia (verejný vodovod, splašk. a dažď. kanalizácia, el. rozvody, plynofikácia, elektr. a

	<i>komunikačné siete)</i>
<i>C-2</i>	<i>Vodárenský zdroj</i>
<i>C-3</i>	<i>Vodojem</i>
<i>C-4</i>	<i>Polder</i>
<i>C-5</i>	<i>Čistiareň odpadových vôd</i>
<i>C-6</i>	<i>Protipovodňové hrádze a prehrádzky</i>
<i>C-7</i>	<i>Záchytné priekopy</i>
	Verejnoprospešné opatrenia
<i>D-1</i>	<i>Sprievodná a krajinná zeleň</i>

14. SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb, ktorá znázorňuje umiestnenie vymedzených verejnoprospešných stavieb a funkčných plôch na území obce, je prílohou záväznej časti územného plánu.